

اسکن شد

گزارش کار

نگاره جهانی ایران شناسان

(تهران - اصفهان - شیراز ، ۹ تا ۱۷ شهریور ۱۳۴۵)

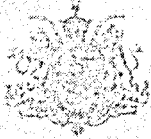
تشریف :

کتابخانه بهاوی

نگاره جهانی ایران شناسان

(تهران - اصفهان - شیراز)

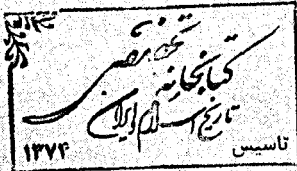
(۹ تا ۱۷ شهریور ۱۳۴۵)

بنایات خدای تعالی

محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران

محمد مصدق

نظریه میرفت روز افزون فعالیت های علمی و تحقیقی مربوط به تمدن و فرهنگ ایرانی در داخل و خارج کشور، که وجهه مرکز تجزیه و تحلیل

اسنادی که میراث پر افتخار و چند هزار ساله علم و ادب ایرانند بسیار می کند. و با توجه اینکه در حال حاضر قسمت اعظم این

نسخ و مدارک بصورت آثار خطی پراکنده اند. مقتضی دیداریم که بنظر بازگرداندن این میراث معنوی ملت ایران به زادگاه آن، کتابخانه

نام کتابخانه پهلوی. برای تکمیل کتابخانه سلطنتی ایران تأسیس کرده که وظیفه آن گردآوری و نگهداری خطی ایرانی و اسناد و مدارک تاریخی و جغرافیایی و زبان

بصورت اصل یا رونوشت عکس واری شده آنها و مرکز نگهداری این کتابخانه خواهد بود. شورای فرهنگ ملی ایران که رسالت انسانی این کتابخانه

موظف است هر چه زودتر اسناد آنرا تنظیم و تشریح و برساند. کالج سفید معاد آباد. تاریخ ثبت و تنظیم شماره ۱۳۴۰ شمسی

شماره ۳۰۴ / ۲۲۷ / ۱۰۰ دفتر نشریات

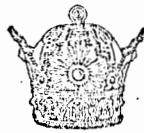
فرمان تأسیس کتابخانه پهلوی

محمد رضا پهلوی آریامهر شاهنشاه ایران

وہیہ نماز گناہ ہے اور خلف است و انتخاب و دعوت بہیت علی ماورائے اہل این آئینہ و تہیہ اسناد و مدارک لازم برای مقامات
تجددات اشران تا میں مسائل کار و ادارہ امور مربوط بدان اقدام کر کرش حریف کار و انظار استخواندہ برساند۔

کلیں مرمر پائے دم آؤنا کھیرا سید چل چل شمشیر

۵۷۷

جناب آقای شجاع الدین شفا مدیرعامل کتابخانه پهلوی

پیشنهاد کتابخانه پهلوی دائر بر تشکیل کنگره جهانی ایران شناسان در تهران تحت سرپرستی عالییه شاهنشاه آریاسهر، بمنظور توسعه همکاری بین المللی در تتبعات مربوط بتاریخ و تمدن و فرهنگ ایران و اشتراك مساعی این دانشمندان با مراجع علمی ایران در امر تألیف تاریخ جامع ایران و گردآوری کتب و اسناد ایرانی، بشرفعرض اقدس همایونی رسید و مورد تصویب قرار گرفت. مقرر فرمودند در تأمین این منظور مدیرعامل کتابخانه پهلوی با همکاری دانشمندان و مراجع صلاحیتدار ایرانی و خارجی ترتیب تشکیل کنگره جهانی ایران شناسان را بصورت شایسته ای داده و گزارش کار را بشرفعرض شاهانه برساند.

رئیس دفتر مخصوص شاهنشاهی

دستخط اجازه تشکیل کنگره جهانی ایران شناسان

متن نطق

شاهشاه آریامهر

در جلسه افتتاحیه کنگره جهانی ایران شناسان

(ساعت ۱۰ بامداد نهم شهریورماه ۱۳۴۵)

در تالار فردوسی دانشگاه تهران

تشکیل کنگره جهانی ایران شناسان را بهمه دانشمندان عضو این کنگره تبریک میگویم و موفقیت کامل این مجمع بزرگ علمی را در انجام وظایف خطیری که بعهدہ دارد خواستارم.

کنگره‌ای که امروز آنرا با خوشوقتی افتتاح میکنم، از نظر ملت ایران مفهوم و مقام خاصی دارد که نظیر آنرا هیچ مجمع علمی دیگری نمیتواند داشته باشد، زیرا این کنگره در لوای فرهنگ ایران و برای بحث و مطالعه در مقیاس وسیع جهانی در باره تاریخ و تمدن ایران تشکیل شده است، و اعضای آن کسانی هستند که عمر خویش را بتحقیق و تتبع در شئون مختلف این فرهنگ و تمدن کهنسال صرف میکنند.

حاصل کار این کنگره همکاری علمی جهانی در تألیف تاریخ کامل ایران، یعنی تاریخی خواهد بود که همانقدر که مال ما است متعلق بهمه عالم بشریت است.

شاید احتیاجی بتذکر این نکته نباشد که این همکاری پرارزش شما دانشمندان عالیقدر تا چه اندازه مورد تقدیر و امتنان ما است. من شرح کارهای علمی و تألیفات بسیاری از شما اعضای محترم این کنگره را خوانده‌ام، و نسبت بتألیف صدها کتاب و هزاران مقاله‌ای که در باره جنبه‌های مختلف تاریخ و فرهنگ و تمدن ایران انتشار داده اید احترامی عمیق احساس میکنم، زیرا میدانم که برای تألیف هر یک از این آثار چه کوشش فراوانی بکار برده و به چه اندازه منابع و مدارك مختلف و غالباً کمیاب مراجعه کرده اید. من بنام ملت ایران نه فقط بمناسبت این مساعی و خدمات صادقانه بفرهنگ ایرانی بشما درود میفرستم، بلکه خاطره تمام دانشمندان عالیقدری را که در گذشته در همین

راه کوشیده‌اند، و اکنون شما وارثان شایسته آن مکتب پرارزش ایران شناسی هستید که ایشان بنیاد نهاده‌اند، تجلیل میکنم.

اعتراف بدین حقیقت مایه رضایت قلبی ما است که ما بسیاری از اطلاعات خود را در باره فرهنگ و تاریخ ایران مدیون کوششها و تتبعات گرانبهای همین دانشمندان ایران شناس هستیم که طی دو قرن اخیر قسمت مهمی از نکات مجهول تاریخ و تمدن گذشته ما را با مساعی خستگی ناپذیر خود از تاریکی ابهام بیرون آورده‌اند.

مجموعه آثار این دانشمندان که اکنون کتابخانه پهلوی مأموریت گردآوری آنها را دارد، گنجینه‌ای است که آنرا از نظر معنوی با کمتر مجموعه‌ای برابر میتوان گذاشت. این مجموعه همانقدر که سند افتخاری برای ایران است، سند خدمت صادقانه این خدمتگزاران علم به دانش و فرهنگ بشری است. تتبعات مستند این دانشمندان در باره تاریخ و فرهنگ گذشته ایران، توأم با آنچه مورخان و دانشمندان قدیم و جدید ایران و شرق در این مورد نوشته و گرد آورده‌اند، باعث شد که یکی از درخشانترین فرهنگهای جهان بصورت واقعی آن بهمه ما عرضه گردد.

البته ذکر این حقیقت نشان خودستایی نیست، زیرا ما خوب میدانیم که بیش از آنچه بدیگران داده‌ایم از دیگران گرفته‌ایم. ولی شاید در بازار جهان این تنها کالائی باشد که دهنده آن نه تنها چیزی از دست نمیدهد، بلکه چیز زیادتری نیز بدست می‌آورد.

ما افتخار میکنیم که تمدن و فرهنگ ما از آغاز تمدن و فرهنگی انسانی و دنیائی بوده است. متفکران ما، فلاسفه و عرفا و نویسندگان و شعرای ما همواره دیدی بشری و جهانی داشته و از جنبه معنویت و بشر دوستی به سراسر جهان نگرسته‌اند. آنچه مایه اصلی ادبیات و حکمت ایران است محبت و پیوستگی است، و آنچه اساس تاریخ کهنسال ما است نیز همین توجه عمیق با اصول معنویت و اخلاق است. بیست و پنج قرن پیش تاریخ شاهنشاهی ما با منشور آزادی بخش کوروش بزرگ آغاز شد که شاید برای نخستین بار در تاریخ جهان بجای آنکه اصل استیلای بی قید و شرط غالب بر مغلوب را اساس حکومت

قرار دهد، آزاد منشی و احترام بحقوق و معتقدات افراد را اصل حکومت اعلام کرد. و در همین تاریخ شاهنشاهی، آخرین صفحه‌ای که تاکنون نوشته شده است منشور دیگری بنام انقلاب اجتماعی ایران است که بموجب آن بیعدالیهای اجتماعی و تبعیضات طبقاتی و فقر و جهل برای همیشه در جامعه ما پایان یافته است. تاریخی که دانشمندان ایرانی با همکاری علمای ایران شناس برجسته سایر کشورهای جهان تألیف خواهند کرد مسلماً قبل از هر چیز تاریخ یک تمدن و یک فرهنگ انسانی خواهد بود، نه تاریخی که منحصر بشرح فتوحات و استیلاهای نظامی و سیاسی باشد. اگر من بصراحت این نکته را تذکر میدهم، برای این است که ما در این مورد هیچ عقده‌ای در خود احساس نمیکنیم. ما نه از آن جهت طرفدار تاریخ فرهنگ و تمدن خود هستیم که سابقه پیروزیها و استیلاهای نظامی نداشته باشیم، زیرا شما خود بهتر از ما میدانید که ما در گذشته طولانی خویش یکی از پهناورترین امپراتوریهای تاریخ جهان را داشته‌ایم، و میدانید که تاریخ ما آکنده از این نوع پیروزیها است. ولی ما افتخار اصلی خویش را آن پیروزیهایی میدانیم که در طول تاریخ در راه توسعه و تکامل تمدن و فرهنگ بشری، در راه ترویج علم و هنر و ادب و معنی بدست آورده‌ایم. پراچ ترین سپاهیان ما، طی هزاران سال، آن مردان و زنانی بوده‌اند که در تمام تاریخ کهنسال ایران مشعل دانش و فرهنگ را در برابر تندبادهای حوادث فروزان نگاه داشتند، و آنرا درخشانتر و فروزنده تر بنسلهای دیگر سپردند.

امروز ذخائر عظیمی از آثار خطی علم و ادب ایران و آثار هنری و تاریخی ایرانی در سراسر جهان پراکنده است. کتابخانه‌های بسیاری از کشورها دارای کتب فراوانی هستند که یا از آثار فارسی ترجمه شده و یا در باره تجلیات مختلف فرهنگ و تمدن ایران بدست دانشمندان عالیقدر جهان تألیف شده‌اند.

برای ما پیروزی واقعی در احساس همین حقیقت نهفته است، زیرا هر استیلای جغرافیائی و نظامی خواه ناخواه با دوران بازگشت و انحطاطی همراه است، ولی این ارزشهای معنوی هیچوقت و با هیچ نیروئی از میان نمیرود.

اصولاً باید گفت که در دنیای امروز ما، در ارزیابی ارزشها تغییری بس شگرف روی داده است. در طول قرون بسیار، قدرت و استیلای نظامی

اساس عظمت کشورها بود و زور مادی عاملی قاطع در طبقه بندی مقام ملل بشمار میرفت. اما امروز دیگر این نوع قدرت برای تأمین عظمت کشوری کافی نیست، زیرا برای نخستین بار در تاریخ جهان، جنگ و زور آزمائی راه حل نهائی مشکلات بشمار نمیرود. امروزه پیروزی واقعی ملتها در درجه موفقیت آنها در غلبه بر فقر و جهل و بیماری، غلبه بر بیعدالتیهای قضائی و اجتماعی، در تأمین دانش و سطح زندگی اقتصادی بهتر و رفاه و عدالت اجتماعی زیادتری برای افراد نهفته است. جنگ واقعی امروزه عالم بشریت، جهاد انسانها برای از میان بردن تبعیضها و بیعدالتیهای اجتماعی و جدائیها و خود خواهی هائی است که جوامع مختلف خانواده بشری را دور از یکدیگر نگاه میدارد، یا بخاطر اصولی نامعقول آنها را بجان همدیگر میاندازد. درد نیای امروز و مخصوصاً در جهان فردا، فاتح واقعی علم و دانش و عدالت و معنویت است، زیرا همین دانش نیروی تخریبی را بحدی سهمگین کرده است که مسلماً هیچ قدرتی هر قدر هم بزرگ باشد دیگر نمیتواند از راه توسل بدین نیرو امید پیروزی داشته باشد.

در چنین شرائطی، ارکان تاریخ گذشته و حال را سیباید بطور منطقی در ارزش های واقعی مدنی و اجتماعی ملل جستجو کرد. ما نیز همکاری شمارا که از نزدیک با این ارزشهای تمدن و فرهنگ ایران آشنائی دارید، در همین راه خواستار شده ایم.

ما از شما دوستان صمیمی ایران برای دیدار کشوری که تا حد زیادی وطن معنوی شما است دعوت کرده ایم تا با همکاری دانشمندان خود ما منابع عظیم علمی و ادبی و هنری و اجتماعی مربوط بتاریخ کهنسال ایران را بکاملترین صورت آنها مشخص کنید، و این امکان را بوجود آورید که براساس این منابع تاریخ جامع و کاملی از ایران که در حال حاضر جای آن خالی است تألیف گردد، و این مجموعه بعنوان سندی در دسترس نسلهای امروز و فردای ایران و سراسر جهان قرار گیرد.

من بمسئولان این کار دستور داده ام که این تاریخ در کمال بیغرضی و دور از هر گونه خودخواهی و جانبداری تألیف گردد، زیرا هیچ اثری که جز در این شرایط نوشته شود، نه شایسته مقام واقعی فرهنگ و تمدن ایران و نه

اصولاً شایسته دنیای علم و دانش است. دانش واقعی، با اعمال غرض و قلب حقائق سازگار نمیتواند بود، و تاریخ جهان نیز خواه نا خواه آنچه را که جز بر اساس شرافتمندی و حقیقت طلبی کامل نوشته شده باشد بعنوان سندی باطل بدور خواهد افکند.

باید براساس همین حقیقت کلی این نکته را متذکر شوم که متأسفانه تاکنون تاریخ کشور ما با رعایت این اصل حقیقت طلبی نوشته نشده است، زیرا تقریباً مایه همه آنچه تدوین شده، نوشته ها و روایات مورخانی بوده است که هر چند ما بمقام علمی آنان احترام میگذاریم، ولی میدانیم که در مورد ما غالباً بیطرف نبوده اند. ما صمیمانه امیدواریم که تاریخی که با همکاری معنوی شما تألیف خواهد شد، بجای آنکه تنها بر اساس این نوع اطلاعات تدوین شود بر پایه اسناد و مدارک استواری تألیف گردد که بر اثر اکتشافات باستانشناسی و تتبعات و تحقیقات علمی اکنون بفراوانی در دسترس دنیای علم قرار گرفته است.

برای تألیف چنین تاریخی ما برای نخستین بار از یک همکاری وسیع بین المللی کمک خواسته ایم، زیرا بنظر ما این همکاری باید درآینده اساس همه شئون زندگی سیاسی و اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی کشورها و ملل جهان باشد. امیدوارم این اشتراك مساعی که با کنگره تهران آغاز میشود، از این پس بمراتب بیشتر و کاملتر ما بین همه مراکز مطالعات ایران شناسی جهان مخصوصاً میان این مراکز با خود ایران قرار گردد، زیرا خوشبختانه همانطور که کاملاً منطقی و طبیعی است اکنون کشور ایران خود بصورت کانون اصلی مطالعات ایران شناسی جهان درآمده است.

شما در مدت اقامت خود در ایران خواهید دید که جامعه ایرانی که همواره علاقه و احترام قلبی حقیقی برای دانش و فرهنگ داشته است باچه دلبستگی و احترامی ناظر کار شما خواهد بود، و چگونه مقدم شما دوستان پرارزش و صمیمی فرهنگ و تمدن ایران را گرامی خواهد داشت. آن مشعلی

که در گذشته بدست گروه عظیم دانشمندان ایران شناس جهان افروخته شد
اکنون در دستهای شما است ، و ما یقین داریم که شما با مساعی خالصانه خود
این مشعل را بسیار فروزانتر بدست نسلهای آینده خواهید سپرد .

در این مجمع بزرگ علمی ، من صمیمانه به همه خدمتگزاران دانش
و فرهنگ در سراسر جهان درود میفرستم و از صمیم قلب آرزو دارم که تابندگی
دانش هر روز بیشتر ظلمت جهل و تعصب و نفاق و خود پسندی را از میان
بر دارد و دنیای آینده را دنیائی کند که در آن برای همیشه فروغ یزدانی بر
تاریکی اهریمنی غلبه جسته باشد .

پیام‌های تبریک

حضرت رئیس جمهوری هند، جناب آقای نخست وزیر ایران،
دانشگاه تهران، سازمان جهانی یونسکو، اتحادیه ها و انجمن های
فرهنگی بین المللی، آکادمی ها، انستیتوها، مراکز خاور
شناسی، دانشگاه ها و شخصیت های سیاسی و فرهنگی جهان

به کنگره جهانی ایران شناسان

(متن این پیام ها در جلسه اول و جلسه آخر کنگره
توسط نمایندگان مراکز مربوطه قرائت شده است)

حضرت رادها کریشنان رئیس جمهوری هند

بمناسبت تشکیل کنگره جهانی ایران شناسان در تهران تبریکات صمیمانه خود را تقدیم میدارم و توفیق آنرا آرزو میکنم.

تهیه و تحریر تاریخ مفصل کشور و ملت ایران که کار اصلی این کنگره است حائز اهمیت فراوان است ، و از این رو که ما در سراسر تاریخ بستگیهای نزدیک و عمیق داشته ایم مورد علاقه خاص مردم هند میباشد.

اطمینان دارم که تدوین سرگذشت این روابط دوستانه بین ملل ما که از کارهای این کنگره است بتقویت و استحکام حس دوستی و برادری که بین مردم ایران و هند وجود داشته و دارد کمک بیشتر خواهد کرد.

جناب آقای امیر عباس هویدا نخست وزیر ایران

از این موقعیتی که پیش آمده و گروهی از شخصیت های بارز که کارها و مطالعات تخصصی آنها بحق در جهان دانش طنین ها داشته ، برای نیل به هدفی بزرگ در اینجا گرد آمده اند احساس افتخار میکنم ، و از اینکه امکان آنرا یافته ام تادقایقی چند دعوتها و خواسته های سیاست و اداره را ترك گویم میخواهم استفاده کرده بشما بگویم که همکاران من در دولت و شخص خودم چه قدر شادمانیم که بمناسبت تشکیل این کنگره ارجمند که بابتکار شاهنشاه بزرگ جاه ما برپا گشته میتوانیم از شما در کشور خودمان پذیرائی کنیم.

این شادی و شور که هر ایرانی از حضور شما در اینجا در دل دارد اوست است بس طبیعی ، زیرا که شما بدنبال پیشینیان درخشان خودتان که در این رشته ها کار کرده بودند عزیزترین دارائی یعنی هستی و وجود خودتان را صرف

کرده‌اید تابناها و آثار گذشته وطن و قاره ما را مکشوف و آشکار سازید و بجهانیان عرضه دارید.

امتیاز و افتخار ایران‌شناسی تنها در این نبوده که اشتباهات و خطاهائی را که قرن‌ها می‌جاذبه جویان و مباحثه‌طلبان ستیزه‌جو درباره ایران در مغرب زمین پخش و پراکنده کرده بودند ترمیم کند، بلکه کوشیده‌است با کمک ایران‌شناسان راستگو و راست‌جو تصاویر کج ساخته صاحبان غرض‌راست گردد و حقیقت در میان نور بدرخشد.

امروز کشور ما از چشم‌های مردم مغرب زمین جایگاه یکی از کهن‌ترین و ارجمندترین تمدنهای جهان قدیم بشمار میرود که از پنجاه سده پیش بمناسبت هر زمان و هر عصر نو گشته و خود نمونه پیوستگی و دوام است که در آن نه شکافی رخنه دارد و نه خللی بدان وارد آمده است. پس چگونه ممکن است که ایرانی در قبال چنین بزرگانگی که فقط روح و روان دانش و علم‌های آنها است و برای نشان دادن فرهنگ و هنر ایران کمک‌ها و یاری‌ها کرده‌اند احساس حق‌شناسی و حق‌گزاری نکند؟

باید گفته شود که عمیق‌ترین احترام‌ها و پراح‌ترین تحسین‌ها با این حق‌شناسی همیشه همراه بوده و هست، زیرا ملک و قلمروئی که امروز از آن شماست - ایران‌شناسی را می‌گوییم - هرچند سخت و دشوار باشد ولی بدون شک از با اهمیت‌ترین و معتبرترین و خطیرترین شقوق علم تاریخ است.

هیچ چیز بهتر از تاریخ نمیتواند آثار فرهنگ یک قوم را خواه در بناها و ساختمان‌های آن و خواه از طریق افکار و نظرات و شعر و هنر که نماینده ارزشهای ابدی هر قوم است یاد آور گردد، و هیچ چیز بهتر از تاریخ هم بستگی ملل را با همدیگر و اینکه تمدنهای همه کشورهای جهان مکمل همدیگر هستند ثابت نمیکند. و باز هیچ چیز بهتر از تاریخ به تفاهم متقابل ملل و دوستی آدمیان با همدیگر کمک و یاری نمی‌نماید.

ما ایرانیان از اینکه مشعل سرآغاز تاریخ با نور خود فلات ما را روشن کرد و هنوز هم در همین جا با همان نور می‌درخشد احساس غرور میکنیم. از مراحل تاریخ فرهنگ ما سخن گفتن با دانشمندانی چون شما دور از

فروتنی است ، چرا که اینها را و بسی بیشتر و کاملتر از اینها را شما بهتر از من و امثال من میدانید و بمردمان جهان می آموزید .

فقط میخواهم نکته ای را یادآور شوم ، و آن اینکه بزرگترین نشان و اثر فرهنگ ما را باید در اصل وفاداری به خویشستن جستجو کرد .

پیروی از این اصل به ملت ما راه داد که گوناگون ترین و متنوع ترین نفوذها و تأثیرها را در خود بپذیرد بدون آنکه شیوه خویش را ترك گوید یا ذره ای از آنچه که خود داشته چشم بپوشد و صرف نظر کند .

شاید بدین دلیل باشد که طی قرنهای کشور من جاذبیتی پیوسته تازه تر و نوتر برای مغرب زمین داشته و دارد .

مگر یکی از بزرگترین شاعران اروپا نگفت :

« و بالاتر و برتر از همه چیز به خود وفادار باش ،
و همانگونه که شب بعد از روز فرا میرسد ،

تو نیز عهد وفا را نسبت به هیچ کس نخواهی شکست »

بدون شک بعلمت همین وفاداری بخود بود که ایران ، آن شاهنشاهی واقعی در دل دنیای کهن ، بدون آنکه از ابتکار و اصلیت و تازگی خویش بکاهد خط وصلی میان شرق و غرب گشت .

و بدینگونه ایران از راه فرهنگ و تمدن خویش وسیله تفاهم و هم آهنگی شد میان ملل عالم . طرز فکر ما اینست که این دعوت گذشته را باز جواب قبول گوئیم و سنت خویش یعنی وفاداری بخود را تجدید و نو کنیم و پلی میان گذشته و آینده افکنیم .

مساعی فراوان و کوششهای خستگی ناپذیر که در این راه تفاهم باید و شاید ، خواست ما و شرط موفقیت ما است و از آن گریزی نیست بلکه مورد استقبال است .

بدعوت تاریخ گذشته مان و اینکه تاریخ باردیگر در این راه همکاری و تفاهم و پی افکندن پل توافق ، ما را میخواند ، با تصبیم قاطع جواب مثبت میدهیم .

ایران به یمن اصلاحات انقلابی که شاهنشاه آریامهر ما مبتکر و پیشقدم

و بنیان گزار آن بوده‌اند امروز حرکت خود را بسوی شکفتگی کامل از جنبه اقتصادی و اجتماعی آغاز کرده است.

و در این جهت سیر و حرکت نمیتوان فراموش کرد که تعلیم و تربیت و فرهنگ شاهراه اصلی است.

اگر توسعه و ترقی ما زیر ستاره تعلیم و تربیت قرار گرفته و اگر شهریار ما امروز در جهان قهرمان جنگ علیه بیسوادی شناخته شده‌اند، این بهیچوجه اتفاقی نیست، بلکه سیری است طبیعی بدنبال تاریخ گذشته ما.

همانطور که ناصر خسرو گفت:

درخت تو گر بار دانش بگیرد
بزیر آوری چرخ نیلوفری را
آری، این چرخ را ما بزیر خواهیم آورد.

واطمینان داریم که با پیمودن راهی که رهبر بزرگ ما معین کرده‌اند توسعه و ترقی ما سریع و سریعتر خواهد شد و جوابگوی خوش بینی ما خواهد بود. مرحوم پروفسور رنه گروسه عضو آکادمی فرانسه و محقق بزرگ در تاریخ تمدن جهان و تمدن شرق چنین اظهار نظر کرده بود:

« مسئله اساسی عصر ما شاید آشتی دادن شرق با غرب باشد ».

و ایران گواه آنست که این آشتی امکان پذیر است، زیرا این کشور از راه نبوغ و فکر و زبان خویش و خلاصه تمام تاریخ کشور خود ثابت کرد که در آن سرزمین شرق و غرب به بهترین نحوی بهم آمیخته و به بهترین شکلی، واحدی هماهنگ بوجود آورده اند.

ایران از بذل هیچگونه سعی برای ادامه نقش این تلاش در راه وحدت و تفاهم مضایقه نخواهد کرد، چون هدف آنست که که با کمک و معاضدت همه ملل صاحب اراده و خیرخواه در ساختمان یک آینده درخشان و قرین صلاح و صفا موفق گردیم.

نوسازی امروز ایران بهترین ضامن نیات ما، و مانند گذشته هنر نوسازی همراه است با تجدید فعالیتها و احیای دانش و ادبیات و هنر ما. امروز مراکز علمی و فرهنگی ما با سرعت زیاد رو به توسعه بوده و در تمام کشور بسط می یابد.

دانش پژوهان و دانشمندان ، جویندگان و مردان صاحب اندیشه کشور
ما در ساختمان و بنای ایران نوین سهمی بسزا دارند و کمک های شایسته
میکند .

قطعاً گروهی کثیر از میان شما دوستان با این قسمت از دارائی فکری
ما آشنائی دارند . با همه اینها ایران شناسی ، این مولود مطالعه در تاریخ ، رویش
بسوی گذشته است . این کاری است نیکو و لازم ، ولی کافی نیست .
اجازه دهید که یک فرد عادی بخود اجازه دهد که در این عرصه
بزرگ عفايد وارد گردد و نظری عرضه دارد :

بنظر من ، نیازهای زمان و دوره ما مجبورمان میسازد که از ورای
گذشته و حال بسوی آینده بنگریم ، زیرا آنچه که در فاصله کمتر از یک قرن
تغییر کرده و عوض شده تنها شرایط مادی زندگی ما نیست ، شرایط غیرمادی
و حتی طرز تعقل و شیوه تفکر و روحیه ها نیز تغییر کرده اند ، و اگر بخواهم از
یک نوع جمله تصویری کمک بگیرم باید بگویم که فرهنگ در این زمان ما
سایه خود را بر روی آینده منعکس میسازد .

پس بهتر آنکه جهت ها را از هم اکنون پیش بینی کنیم و در برآوردن
این منظور و در راه این هدف تماس ها را افزون نمائیم و همکاری با همه مؤسسات
و تشکیلاتی را که بکار ایران نوین توجه و اشتغال دارند بیشتر کنیم . تنها بدین
وسیله است که ایران شناسی خواهد توانست آینده و یا لاقط حال و شرائط آنرا
در برگیرد . در این جهانی که همه چیز در حال تغییر و تحول است ایران شناسی
آیا میتواند ثابت و بیحرکت باقی بماند ؟

در اینجا به پیام خود پایان میدهم و از اینکه بیش از این وقت شما
را متوجه خود ساختم پوزش میخواهم و موفقیت پیروزی همه شما را در کارهای
بسیاری که در پیش است آرزو میکنم .

سازمان جهانی یونسکو

اکنون که کنگره جهانی ایران شناسان تشکیل میشود، سازمان یونسکو به اعضای دویست گانه این کنگره که از ایران و سی کشور مختلف جهان در پایتخت پر افتخاری گرد آمده‌اند که درست یکسال پیش از این صحنه مجمع بزرگ دیگری بنام کنگره جهانی پیکار بایسواد بود، صمیمانه درود می‌فرستد.

شما اعضای محترم کنگره جهانی ایران شناسان بدعوت کتابخانه سلطنتی پهلوی در این کنگره گرد آمده‌اید تا به تبادل نظر بین‌المللی وسیعی درباره تاریخ و فرهنگ ایران پردازید و کار تدوین یک تاریخ تمدن ایران را که بفرمان شاهانه کتابخانه پهلوی مأمور تألیف آن توسط کمیته ای از برجسته ترین شخصیت‌های صلاحیت‌دار علمی شده است بنیانگذاری کنید.

احتیاجی بذکر این نکته نیست که یونسکو کمال علاقه را در مورد این کار بزرگ دارد. از دیر باز شکوه و جلال تمدن ایران و قدرت خاص نبوغ ایرانی در آسایش کمال و زیبائی مورد توجه خاص یونسکو بوده، و این توجه نه تنها از راه اقدامات مختلف در چهار چوب طرح اهم شناخت ارزشهای فرهنگی شرق و غرب بلکه از راه ترجمه‌های متعدد، مخصوصاً بزبانهای انگلیسی و فرانسه، از شاهکارهای اندیشه و ادب ایران که تحت سرپرستی مشترک یونسکو و بنگاه سلطنتی ترجمه و نشر کتاب انجام گرفته ابراز شده است.

بنگاه ترجمه و نشر کتاب در واقع همکاری قدیمی تری را که میان کمیسیون ملی یونسکو در ایران و دانشگاه تهران برقرار بوده توسعه و ادامه داده است. فهرست این ترجمه ها گواه بارزی بر علاقه دائم یونسکو در این باره است.

سازمان یونسکو مخصوصاً مفتخر است که در کلکسیون آثار بزرگ فرهنگ ملل برای سال ۱۹۶۴ ترجمه آثار منتخب قریب یکهزار شاعر ایران را انتشار داده و ارزش استثنائی این اثر بهترین نشان ارمانی است که نبوغ ایرانی در طول قرون به میراث ادب جهان داده است.

بنا بر این ما از صمیم قلب بهترین درودهای خود را به سازمان کنگره

جهانی ایران شناسان برای موفقیت این کنگره و پیشرفت کامل کار تألیف تاریخ ایران تقدیم میداریم. این تاریخ مخصوصاً بصورت مشخصی نشان خواهد داد که در چه زمینه‌ای و از چه راهی نبوغ ایرانی توانسته است طی قرون ریشه دواند و توسعه یابد و با علائقین درجه درخشندگی و شکوه دست یابد.

شورای بین‌المللی فلسفه و علوم انسانی (پاریس)

اجازه فرمائید بنام شورای بین‌المللی فلسفه و علوم انسانی بکتابخانه سلطنتی پهلوی و شورای فرهنگی سلطنتی ایران از بابت اقدام شایسته‌ای که ما برای آن موفقیت کامل آرزو میکنیم، صمیمانه تهنیت بگوئیم.

ریاست عالی شاهنشاه آریامهر محمد رضا شاه پهلوی، باین ابتکار مفهومی عالی بخشیده است. شاهنشاه ایران از مدت‌ها پیش توجهات عالی خود را به پیشرفت آموزش و پرورش و علوم و فرهنگ ملی و بین‌المللی بطور درخشانی معطوف داشته‌اند، و ریاست عالی معظم‌له کنگره ایران شناسان را درخشنده‌تر و اهمیت آنرا زیاده‌تر خواهد ساخت.

مراتب علاقمندی عمیق شورای بین‌المللی فلسفه و علوم انسانی را در کار کنگره جهانی ایران شناسان همراه با آرزوهای صمیمانه این شورا در پیشرفت کار کنگره تقدیم میداریم.

اتحادیه بین‌المللی خاورشناسان (ماینتس)

اتحادیه بین‌المللی خاورشناسان سلامهای صمیمانه خود را بدوستان ایرانی خود و بکلیه اعضای کنگره جهانی ایران شناسان تقدیم میدارد، و موفقیت کامل این کنگره را در کار بزرگی که بعهده دارد از صمیم قلب خواستار است.

کمیته بین‌المللی علوم تاریخی (پاریس)

کمیته بین‌المللی علوم تاریخی خوشوقت است که درودها و آرزوهای صمیمانه خود را برای پیشرفت کار کنگره جهانی ایران شناسان تقدیم دارد. امیدوار است تشکیل کنگره ایران شناسان که بمنظور تهیه تاریخ تمدن ایران صورت میگیرد، برای مورخان ایران فرصت بسیار خوبی باشد که مقام شایسته خود را در قلب خانواده بزرگ مورخان کمیته بین‌المللی علوم تاریخی احراز نمایند.

انجمن بین‌المللی علوم مربوط به ماقبل تاریخ و آغاز تاریخ (گان)

در این موقع که کنگره بین‌المللی خاورشناسان در تهران تشکیل می‌شود، انجمن بین‌المللی علوم ماقبل تاریخی و آغاز تاریخ آرزوهای صمیمانه خود را برای موفقیت کنگره و برای همکاری ثمربخش آینده بین اعضای این کنگره و انجمن بین‌المللی علوم ماقبل تاریخی تقدیم می‌دارد.

مجمع تحقیقات تاریخی (مکزیکو)

خبر انعقاد کنگره بین‌المللی دانشمندان ایران‌شناس را تحت توجهات شاهنشاه آریامهر با شعف بسیار دریافت داشتیم. این کنگره بدون شک بشناسائی تاریخ تمدن ایرانی که نقشی بسیار درخشان در تمدن جهانی ایفاء کرده است کمکهای شایان خواهد کرد.

خواهشمندیم احساسات گرم و صمیمانه‌ترین آرزوهای مجمع تحقیقات تاریخی و انجمن بین‌المللی علوم مردم‌شناسی را برای موفقیت این کنگره بپذیرید.

انجمن بین‌المللی تاریخ ادیان (اوپسالا)

انجمن بین‌المللی تاریخ ادیان که بکار علمی کنگره جهانی ایران‌شناسان علاقمندی خاص دارد بهترین آرزوهای خود را برای توفیق کنگره تقدیم می‌دارد. انجمن ما اطمینان کامل دارد که تماس و همکاری دانشمندان ایرانی و سایر کشورها ثمرات شایسته بیار خواهد آورد.

شورای بین‌المللی آرشیوها (پاریس و بروکسل)

بنام شورای بین‌المللی آرشیوها از خبر تشکیل کنگره بین‌المللی ایران‌شناسان در تهران صمیمانه اظهار خوشوقتی می‌کنیم. ما در نظر داریم در آینده نزدیکی راهنمای منابع تاریخ آسیا را فراهم آوریم و امیدواریم که بتوانیم از این راه کار دانشمندان بسیاری را که بمطالعه و تتبع در تاریخ و تمدن ایران پرداخته‌اند تسهیل کنیم.

خواهشمندیم آرزوهای صمیمانه ما را برای کار سود بخش کنگره

به اعضای آن اعلام فرمائید. آرشیوهای هفتاد کشور عضو شورای ما برای کمک به تحقیقات دانشمندان درباره تاریخ پراچ تمدن ایرانی همواره آماده خواهند بود، و برای ما نیز مایه خوشوقتی خواهد بود که روابط نزدیک تری با آرشیوهای ایران داشته باشیم و باین ترتیب همکاری جهانی آرشیو داران راستحکم سازیم.

کمیته بین المللی لهجه شناسان (لوون)

برای مرکز بین المللی لهجه شناسی مایه کمال افتخار است که همکاری خود را با کنگره بین المللی ایران شناسان که از ۳۱ اوت تا ۶ سپتامبر ۱۹۶۶ در تهران برگزار خواهد شد اعلام دارد.

مرکز بین المللی لهجه شناسی صمیمانه آرزومند موفقیت دانشمندان عضو کنگره است و امیدوار است کار بزرگ تدوین و تألیف تاریخ تمدن ایران هرچه زودتر تحقق یابد.

بدین مناسبت شایسته است خاطره ایران شناسان ناسی که در گذشته در دانشگاه لوون کار کرده اند، متجمله پروفیسور دوهارلز متخصص مطالعات اوستائی و پروفیسور گیلمن متخصص زبان اشکانی و کارنوی متخصص مذاهب ایرانی مورد تذکار و تجلیل قرار گیرد.

سرمشق این همکاران گرامی ما را موظف میسازد که تتبعات خویش را درباره یکی از درخشانترین تمدنهای تاریخ جهان بصورتی مؤثر ادامه دهیم و از این راه در تأمین همکاری و تفاهم بین المللی که بیشک هدف اصلی کنگره جهانی تهران است سهم مؤثری بعهده گیریم.

کمیته دائمی بین المللی زبان شناسان (نیمگن)

کمیته دائمی بین المللی زبان شناسان موفقیت کنگره بین المللی دانشمندان ایران شناس را صمیمانه آرزو میکند. این کمیته که با اهمیت طرح تاریخ تمدن ایرانی وقوف کامل دارد امیدوار است که این طرح بوسیله یک همکاری بین المللی در آینده نزدیکی تحقق پذیرد.

انجمن بین المللی کتابخانه ها (لندن)

انجمن بین المللی کتابخانه ها بتمام ایران شناسانی که از سی مملکت جهان

در تهران گرد هم آمده‌اند ، مخصوصاً بمدیران کتابخانه پهلوی و کتابخانه‌های دیگر ایران صمیمانه‌ترین تبریکات و آرزوهای صادقانه خود را برای موفقیت کنگره جهانی ایران شناسان تقدیم میدارد، و مسرور و مفتخر خواهد بود که با این کتابخانه همکاری نزدیک داشته باشد .

آکادمی بریتانیا (لندن)

آکادمی بریتانیا افتخار دارد که تبریکات خود را بکنگره جهانی ایران شناسان تقدیم دارد . این کنگره مطالب بس مهم و شایان توجهی را مطرح خواهد کرد و ما خرسندیم که نماینده ما که رئیس انستیتوی بریتانیائی مطالعات ایرانی در تهران است در آن حضور خواهد داشت .

همه اعضای آکادمی بریتانیا براین امر آگاهند که ایران در زمینه هنر و نیز شعب دیگر علوم انسانی گذشته افتخارآیزی داشته است . چه کسی میتواند هنگام تفکر در موفقیت‌های بزرگان علوم و ادب این کشور که اثر عمیقی در تمدن جهان گذاشته است تحت تأثیر قرار نگیرد ؟ ایران سرزمین بسیاری از متکلمان و فلاسفه و عرفا بوده است . زرتشت ، مؤسس یکی از ادیان بزرگ بشریت اثری جاویدان در فلسفه اروپائی گذارد و نیچه را الهام بخشید تا یکی از آثار معروف قرن نوزدهم را بیافریند . ما همچنین مانویان و صوفیه را که اشعارشان آنقدر در مغرب زمین ارزش دارد فراموش نمیکنیم ، مثلاً اشعار شاعر بزرگ جلال‌الدین رومی را یکی از اعضای آکادمی استاد آربری بزبان انگلیسی ترجمه کرده است . نام شعرای این مملکت حتی از آن نیز معروف تر است . کیست که نام شاهنامه فردوسی و حافظ و خیام را که هر اروپائی آرزوی زیارت مزار او را دارد نشنیده باشد ؟ شعرا و مورخان و اطباء ، ابن سینا و غزالی حکیم بزرگ شما از جلوی چشم مادر یک صحنه بزرگ میگذرند .

ما افتخار میکنیم که مملکت ماسهمی در بزرگداشت این شخصیت‌های عالیقدر داشته است و در آکادمی ما افراد بسیاری بوده‌اند که عمر خود را وقف تحقیق در این میراث عظیم که چنان اثر عمیقی در فرهنگ بشریت داشته است کرده‌اند . بین آنان که میتوان نامشان را در این مورد متذکر شد ای . جی . براون

است که تاریخ ادبیات ایران او گوهرهای شعر فارسی را در دسترس جمع‌کنند
از خوانندگان انگلیسی قرارداد.

خوشوقتیم که در مؤسسه بریتانیایی مطالعات ایرانی دانشمندان جوانی
هستند که در رشته‌های باستانشناسی و مردم‌شناسی و تاریخ و مذهب و ادبیات
کار میکنند و بخوبی با همکاران ایرانی خود تشریک مساعی مینمایند.

آکادمی ما آثار بزرگ ایرانیان را در هنر و معماری و کاشی‌کاری و
پارچه‌بافی مورد کمال ستایش میداند. اگر شاهکارهای هنر ایران نبود مسلماً
جهان از این حیث فقیر میبود.

آثاری مانند گلدانهای نیشابور و قالیچه‌های ابریشمی کاشان و کرمان
و ظروف سفالی زیبای منقوش شوش، و پیش‌از همه معماری پرشکوه و کاشی‌کاری
اصفهان که باید مقام خود را بعنوان یکی از عجایب عالم احراز کند از بزرگترین
آثار هنر جهانند.

تفکر درباره این شکوه و جلال خیره‌کننده امید ما را برای آینده تجدید
میکند و ارسال این پیام را از آکادمی بریتانیا در لندن بکنگره شما در تهران سفهوم
کاملتری میبخشد.

آکادمی علوم اتحاد شوروی^۱

هیئت مدیره آکادمی علوم اتحاد جماهیر شوروی و انستیتوی خلقهای آسیا
وابسته با کادسی، تشکیل دهندگان و شرکت کنندگان نخستین کنگره بین‌المللی
ایران‌شناسان را مشتاقانه درود گفته موفقیت کامل کارکنگره را خواستارند.

ملت ایران، مردم سرزمین یکی از کهنسالترین تمدن‌ها، با ایجاد آثار
بلندپایه‌ای در هنر و ادبیات و فلسفه و علوم سهم بس‌ارجمندی در گنجینه فرهنگ
و دانش جهانی دارند. آثار جاویدان نبوغ خلق ایران طی هزاران سال عقول
و قلوب میلیون‌ها مردم جهان را مفتون کرده است. از این روست که از قدیم‌ترین
اعصار تا کنون دانشمندان و نویسندگان، هنرشناسان و مورخان کشورهای
مختلف بررسی و تحقیق فرهنگ و علوم ادبیات و هنر سرزمین ایران پرداخته آنها
را در دسترس آشنائی خلقهای خود قرار داده‌اند. ما بسی خوشوقتیم از اینکه

۱ - اصل پیام بزبان فارسی است.

میتوانیم بگوئیم دانشمندان روس و شوروی در نتیجه سالهای متمادی کوشش در پیشرفت رشته های مختلف ایران شناسی سهم خود شریک میباشند. در حال حاضر در ده ها انستیتو و دانشگاه و مراکز علمی اتحاد شوروی تاریخ و فرهنگ ایران مورد پژوهش و آموزش است. آثار کلاسیک ادبیات ایران به بسیاری از زبانهای ملتهای اتحاد شوروی ترجمه شده و در میلیونها نسخه و طبع و نشر میگردد.

با وجود این باید در نظر داشت که پیشرفت همه جانبه ایران شناسی مانند هر رشته علمی دیگر، بدون همکاری نزدیک دانشمندان کشورهای مختلف میسر نیست. ما امیدواریم که نخستین کنگره ایران شناسان گرد آمده در ایران موجب برومندی همکاری دانشمندان ایران شناس بوده و به تبادل افکار دامنه دار و ثمر بخشی در موضوعهای علمی یاری کند و پیشرفت بیش از پیش ایران شناسی خدمت نماید. موفقیت بزرگ و شمر شرکت کنندگان را آرزو میکنیم.

آکادمی خطوط و ادبیات فرانسه

خبر تشکیل یک کنگره جهانی ایران شناسی را که از تاریخ ۳۱ اوت تا ۶ سپتامبر ۱۹۶۶ در تهران منعقد خواهد بود با خوشوقتی دریافت داشتیم. آکادمی ما همواره علاقه فراوانی بتمام مسائل مربوط بتاریخ تمدن ایران در همه تجلیات و مظاهر آن داشته است، و تتبعات بسیاری از اعضای این آکادمی در گذشته و حال در این باره بهترین گواه این امر است.

ما صمیمانه موفقیت کامل این کنگره و پیشرفت فعالیتهائی را که اکنون در آن در جریان است آرزو مندیم.

آکادمی مبادلات فرهنگی آلمان

به اولین کنگره جهانی ایران شناسان که در خاگ ایران تشکیل شده است صمیمانه درود میفرستیم و از بابت همه کارهای دانشمندان عضو کنگره بخصوص از آنچه در مورد روابط آکادمیک میان دو کشور ایران و آلمان انجام میگیرد صمیمانه تشکر میکنیم.

آکادمی ملی ایتالیا (آکادمی لینچی)

آکادمی ملی لینچی دروذهای صمیمانه و شادباشهای گرم خود را

بدانشمندانی که در کنگره جهانی ایران شناسان شرکت دارند تقدیم میدارد .
لینچئی که خود در سال ۱۹۶۵ کنگره مهمی تحت عنوان ایران
ودنیای یونان و غرب تشکیل داد ، باهمیت کنگره‌ای که در حال تشکیل است
وقوف کامل دارد و از صمیم قلب موفقیت آنرا آرزومند است .

آکادمی علوم چکوسلواکی

بنام آکادمی علوم چکوسلواکی بهترین موفقیت‌ها را در تحقیقات
راجع بفرهنگ کهن ایران برای کنگره جهانی ایران شناسان آرزو داریم .
باعث کمال خوشوقتی ما است که همکاری بین دانشمندان و مؤسسات
ایرانی و چکوسلواکی بسود دانش جهانی گسترش می‌یابد .

آکادمی علوم لهستان

دانشگاه ورشو و کرسی شرق شناسی آن بنام مرکز تحقیقات شرقی آکادمی
علوم لهستان بمجمع عالی ایران شناسان تهنیت میگویند .
پیش از هر سخن از تشکیل دهندگان این مجمع عالی که تحت توجهات
عالیه شاهنشاه آریا مهر منعقد میشود سپاسگزاریم و بهترین آرزوها را برای تحقیقات
علمی و کارهای خاصه آن بمدير عامل کتابخانه پهلوی و اعضای عالی شورای
مدیره کتابخانه تقدیم میداریم .
امیدواریم ارتباطهای فرهنگی دیرین ضامن تحقیق آرزوهای صمیمانه
ما برای توسعه و تقویت هرچه بیشتر این ارتباط باشد .

آکادمی علوم رومانی

آکادمی جمهوری سوسیالیستی رومانی درودهای صمیمانه خود را به
کنگره جهانی ایران شناسان که تحت سرپرستی عالیه اعلیحضرت همایون شاهنشاه
آریامهر در تهران تشکیل شده است تقدیم میدارد و موفقیت کامل این کنگره
را در کار بزرگ خود آرزومند است .

یقین داریم با تشریک مساعی دانشمندان عضو کنگره که
نمایندگان ملل مختلف سراسر جهانند تاریخ تمدن و فرهنگ ایران باتمام شکوه

آن تدوین خواهد شد و در عین حال با تشکیل این کنگره مبادلات علمی و فرهنگی بین المللی نیز رونق بیشتری خواهد یافت.

تأسیس کتابخانه سلطنتی پهلوی بصورت یک مرکز جهانی آثار و اسناد ایرانی بس مهم است که گنجینه مدارك بشمار مربوط به قدمت و وسعت و عظمت تمدن ایرانی را با گواهی ها و اسناد تازه ای غنی تر خواهد کرد و از این راه سهم بزرگتری در افزایش ارزش های مادی و معنوی جامعه بشری ایفا خواهد نمود.

کشور ما در سازمانهای فرهنگی و در کتابخانه های خود، که کتابخانه های آکادمی علوم مقام ممتازی در میان آنها دارد. دارای مجموعه مهمی از آثار و کتابهای خطی فارسی است که پیام یک فرهنگ چند هزار ساله را با خود همراه دارند.

ما امیدواریم به علاقه و توجه مشروعی که کتابخانه سلطنتی پهلوی و کنگره جهانی ایران شناسان در توسعه شناسائی فرهنگ ایرانی ابراز میدارند از راه تهیه اثری تحقیقی که روابط معنوی و فرهنگی کشورها و ملتهای ما را بخوبی نشان دهد کمک ناچیزی بکنیم و از این راه مجموعه مدارك و اسناد کتابخانه پهلوی را که امیدواریم روز بروز غنی تر گردد اندکی توسعه بخشیم. یقین داریم روابط میان دو کشور ما که متکی به سنن کهن تاریخی است در آینده وسعت بیشتر خواهند یافت و از این راه به غنی کردن میراث فرهنگی و علمی جامعه بشری و به دوستی دو ملت ما کمک خواهند کرد.

شورای فرهنگی بریتانیا

خواهشمند است آرزوهای صمیمانه شورای فرهنگی بریتانیا را بمناسبت تشکیل کنگره جهانی ایران شناسان بمنظور تدوین تاریخ مفصل ایران بپذیرید. توفیق کنگره را در امر خطیری که بعهده دارد آرزو مندیم.

انجمن آسیائی فرانسه

انجمن آسیائی پاریس از بدو تأسیس خود توجه وسیع و اساسی به تتبعات مربوط به تمدن و فرهنگ ایران معطوف داشته است و برجسته ترین مورخان تاریخ ایران عضو این انجمن بوده اند.

انجمن خبر گشایش کنگره ایران شناسی را برای جستجو و جمع آوری اسناد مربوط بمنابع تاریخ ملی ایران با مسرت دریافت داشت. انجمن آسیائی پاریس با کمال گرمی باین اقدام مهم درود میفرستد و بموفقیت اقدامی که جهان ایران شناسی سود بسیار از آن بر خواهد گرفت رجاء واثق دارد. انجمن آسیائی آرزوهای صمیمانه خود را برای موفقیت دانشمندان عضو کنگره تقدیم میدارد و از پیش با اطمینان کامل نتایج کارشان را برای تهیه مبانی محکم یک تاریخ کامل ایران تقدیر میکند.

انجمن خاور شناسی آلمان

انجمن خاور شناسان آلمان که از سال ۱۸۴۵ کانون اصلی مطالعات خاور شناسی این کشور است با کمال خوشوقتی اطلاع یافته است که تحت سرپرستی عالیہ اعلیہ حضرت همایون شاهنشاه ایران از ۳۱ اوت تا ۶ سپتامبر کنگره جهانی ایران شناسان در تهران منعقد خواهد شد.

در تاریخ مطالعات شرق شناسی این اولین باری است که چنین کنگره ای مرکب از تمام دانشمندان ایران شناس در خاک ایران تشکیل میشود، و این امر نشان میدهد که در این رشته تخصصی جنبش و تحریک خاصی پیدا شده و ایران به اهمیت که در تاریخ جهان دارد بیش از پیش واقف گردیده است. انجمن خاور شناسی آلمان برای ایران شناسان عضو کنگره موفقیت فراوان و برای ایران ورهبر خردمند آن اعتلاء و عظمت روز افزون آرزو میکند.

انجمن خاور شناسان دانمارک

رئیس و اعضای انجمن خاور شناسان دانمارک صمیمانه ترین آرزوهای خود را بکنگره جهانی ایران شناسان تقدیم میدارند و علاقۀ عمیق خویش را در مورد کاری که ایشان بر عهده دارند ابراز میکنند.

انجمن باستان شناسان آلمان

هیئت مدیره انجمن باستان شناسی آلمان بدانشمندان عضو کنگره جهانی ایران شناسان که در تهران تشکیل شده است صمیمانه درود میفرستد و اعتقاد کامل

دارد که این اجتماع عظیم دانشمندان در سرزمینی که در حقیقت میتوان بدان نام سرزمین مشترک همگی آنان را داد به تتبعات ایران شناسی روح تازه‌ای خواهد بخشید. علم باستانشناسی در آلمان از زمان آدام آئاریوس و انگلبرت کمپفر و کارستن نیبوه‌ر با گذشته غنی و پرافتخار ایران اتحادی ناگسستنی بسته است و با دانشمندان تمام ملل جهان که در این اجتماع گرد آمده‌اند هدف مشترک دارد. انستیتوی باستان شناسی آلمان آمادگی کامل خود را برای شرکت در مطالعات مربوط به میراث عظیم تمدن و فرهنگ که ایران بجهان عرضه داشته است اعلام میدارد.

انجمن آلمانی روابط بین‌المللی

انجمن آلمانی پیشرفت ارتباطهای بین‌المللی احترامات فائقه خود را بمناسبت افتتاح کنگره جهانی ایران شناسان تقدیم میدارد. این کنگره نه تنها در تتبعات علمی سهمی بسزا دارد، بلکه بتوسعه ارتباطهای فرهنگی بین‌المللی و احترام متقابل بین کشورهای جهان نیز کمک شایان میکند.

انستیتوی ایتالیائی روابط فرهنگی با خاورمیانه و دور (ایسمئو)

انستیتوی ایتالیائی روابط فرهنگی با خاورمیانه و خاور دور احترام آمیزترین تبریکات خود را بمناسبت سرپرستی عالی و درخشان شاهنشاه آریامهر درمورد این واقعه فرهنگی ممتاز بمعظمه تقدیم میدارد، و درخشانترین پیروزیها را برای چنین اقدام عظیمی که هدف آن تدوین یک تاریخ بسیار کامل برای ایران است خواستار است. این تاریخ نباید سلسله‌ای از حوادث و سنوات باشد، بلکه باید تصویر زنده‌ای از روح این ملت باستانی و تحلیلی از چگونگی آمیختگی تمایلات فرهنگی مختلف و تشریح عواملی باشد که ملت ایران بوسیله آنها در تاریخ بشریت میدرخشد و همواره با اندیشه‌ها و گنجینه‌های هنر خود بجهان غنا میبخشد.

ایران در میان ملتها و فرهنگهای گوناگون در مقام اندیشه سهمی بی‌مانند داشته است. این کشور با روشن بینی خاص ملتهای نیرومند از ملل دیگر الهام پذیرفت، ولی با سخاوت و آزادمنشی که خاص بزرگان واقعی است ثمرات بی‌شمار نبوغ خویش را نصیب دیگران کرد. ایران تجارب فراوان خود را در

اختیار کشورهای دیگر گذاشت و از این راه بسیاری از فرهنگها غنی گشتند. بدین جهت قسمتی از کار مورد نظر در تدوین تاریخ ایران حتماً باید بیخارج از حدود جغرافیائی آن اختصاص یابد. بسیاری از عقاید ایران در زبانه هنر و مذهب و فلسفه تا قرون وسطی و حتی پس از آن، تا حد زیادی الهام بخش ملتهای غرب و شرق دور شد. افکار و آداب ایرانی در آسیای مرکزی رواج یافت و در چین و هندوستان اثراتی بسیار از خود بجای گذاشت. حتی بسیاری از عقاید این ملت به سنن مذهبی تبت نیز رنگ بخشید. بنا بر این کاری که آغاز میشود نه تنها همکاری دانشمندان ایرانی بلکه تشریک مساعی هندشناسان، چین شناسان و متخصصان ادبیات کلاسیک را ایجاب میکند. در مورد ایتالیا باید بگوئیم که روابط ایران و ایتالیا هرگز دچار وقفه نشده است، و در ایتالیا مدارک ایرانی و یا مدارک مورد توجه ایران نادر نیست. این مدارک را انستیتوی ما با همان روح همکاری دوستانه که در احیای آثار تاریخی ایران بوسیله تحقیقات باستان شناسی با دانشمندان ایرانی داشته است در اختیار شما خواهد گذاشت. بنا بر این ما همه با کاری بسیار با شکوه و شگفت روبرو هستیم. میگوئیم ما همه، زیرا اکنون دیگر زمانی فرا رسیده است که دانش خاص چند دانشمند نباشد، بلکه نتیجه کار گروههای مجهزی باشد که با حرارت و شوقی کاهش ناپذیر در راه تحقق اقداسی گام برمیدارند که بمنزله گواه جاودان یکی از درخشانترین و سازندهترین دوره های تحول ایران باقی خواهد ماند.

سمینار خاورشناسی دانشگاه هامبورگ

سمینار شرقی دانشگاه هامبورگ از نخستین کنگره جهانی ایران شناسان تقاضا دارد که سلامها و درودهای صمیمانه اش را بپذیرند. اعضای این سمینار امید دارند این کنگره موجبات همکاری عمیق تری را بین همه ایران شناسان جهان فراهم سازد، و بدین مناسبت از میزبانان ایرانی که ابتکار تشکیل این کنگره را دارند از صمیم قلب تشکر میکنند و آرزوی موفقیت هرچه بیشتر را برای کنگره جهانی ایران شناسان دارند.

انستیتوی هند و ایرانی نروژ

ایران هزاران سال مرکز مهم مبادلات فرهنگی در دنیای متمدن بوده

و در مذهب و فلسفه و شعر و هنر میراث فرهنگی جهان را غنی ساخته است.
تبع در این گنجینه فرهنگی نه تنها برای ایران بلکه برای تمام جهان
اهمیت بسزائی دارد.

انستیتوی هند و ایرانی دانشگاه اسلوتهنیت های قلبی و آرزو های
صمیمانه خود را برای پیشرفت کار کنگره تقدیم میدارد.

انستیتوی شرقی پراك

بنام ایران شناسان انستیتوی شرقی آکادمی علوم چکوسلواکی بکنگره
علمی بین المللی ایران شناسان درود صمیمانه میفرستیم و موفقیت شایانی را برای
آن آرزو میکنیم. ما مفتخریم که دانشمندان چکوسلواکی در این کنگره شرکت
میکنند، و بشما اطمینان میدهیم که با همکاری نزدیک با محققان ایرانی
و دانشمندان تمام دنیا برای بسط تبعات در باره فرهنگ بسیار کهن ایرانی
کوشش صمیمانه خواهیم کرد.

انستیتوی شرقی لوبلیانا

بنام انستیتوی شرقی لوبلیانا، خواهشمند است آرزوهای صمیمانه دانشمندان
یوگوسلاوی را برای موفقیت های شایان کنگره بین المللی ایران شناسان و برای
پیشرفت تبعات درباره رشته های مختلف ایران شناسی بپذیرید.

مرکز مطالعات اسلامی دانشگاه تورنتو

بخش مطالعات اسلامی دانشگاه تورونتو با علاقه فراوان اعتقاد
کنگره جهانی ایران شناسان را که در قلب ایران و تحت سرپرستی عالی شاهنشاه
آریامهر برگزار میشود تبریک میگوید.

از بدو تشکیل بخش مطالعات اسلامی در این دانشگاه همواره اهمیت
فوق العاده ای بمطالعات مربوط بتمدن ایران داده شده است و به همین سبب کتابخانه
ما دارای کتب بسیار در این زمینه است. امید بسیار داریم که این علاقه بایران
در دانشگاه ما روز بروز افزونی خواهد یافت.

ما بهترین تبریکات و آرزوهای خود را برای توفیق کنگره تقدیم

میداریم و امیدواریم که این کنگره آغاز نیکی برای کار مفید مشابه در آینده قرار گیرد.

کتابخانه کنگره واشنگتن

کتابخانه کنگره واشنگتن صمیمانه ترین تبریکات خود را بکنگره جهانی ایران شناسان تقدیم میدارد و موفقیت هر چه بیشتر این کنگره را در کار بزرگ تألیف تاریخ کامل ایران آرزومند است.

انجمن روابط فرهنگی ایران و اتریش

ما از فکر عالی شاهنشاه آریاسهر برای تأسیس کتابخانه پهلوی بعنوان یک مرکز بین المللی اسناد ایرانی صمیمانه مشعوف گشتیم و اطمینان میدهیم که انجمن ما که بیست سال پیش با هدف برقرار کردن همکاری جدی فرهنگی بین ایران و اتریش تأسیس شد همواره باتمام دانشمندان اتریشی که به تاریخ ایران علاقه دارند در تماسی است و آنها را در جریان کار کنگره خواهد گذاشت. از سوی دیگر خوشوقتیم که با تبادل نظر و تتبع درباره منابع تاریخ مفصل ایران باشما همکاری کنیم. همانطور که میدانید کتابخانه ملی اتریش در وین نه تنها یکی از مهمترین کتابخانه های اروپاست بلکه از نظر نسخه های خطی و نقشه های قدیمی یکی از مهمترین کتابخانه هاست و حتی قدیمی ترین نسخه خطی فارسی شناخته شده در آنجا محفوظ است.

ما بسیار مفتخر و خرسند خواهیم بود که بتوانیم در طرح عالی شما شرکت کنیم.

کنگره تاریخ هند

مردمان هند، بوسیله مهمترین سازمان علوم تاریخی خود یعنی کنگره تاریخ هند، شاد باشی های خود را به دانشمندانی که بمنظور شرکت در کنگره جهانی ایران شناسان در تهران گرد آمده اند تقدیم میدارند. کنگره شما از نظر ما مفهوم و معنای خاصی دارد، زیرا در طول قرون متمادی ما بین ایران و هند روابط بسیار نزدیک وجود داشته است. سرنوشت و زندگی و سرزمین ما مطالعه درباره تاریخ

ملت بزرگ ایران را برای درك واقعی تاریخ هند بصورت ضرورت کامل درآورده است. مطالعه انتقادی منابع تاریخی ما و بررسی در توسعه اجتماعی ملل ما از نظر مورخان ما وجه شباهت شگفت انگیزی را در میان مسائل مربوطه نشان میدهد.

دیرزمانی هندیان را ایرانیان تاریخ یکدیگر را از دیده غریبان مینگریستند. هرچند که سهم برخی از دانشمندان اروپائی در این مورد قابل انکار نیست، ولی متأسفانه تاریخهائی که توسط برخی دیگر از اینان نوشته شده غالباً با اعمال غرض و قلب حقایق توأم بوده است.

جای خوشوقتی بسیار است که بموازات رستاخیز دولت ما، مورخان ما اکنون دست در کار یک مطالعه علمی در توسعه تاریخی کشورهای خود و تفسیر بیطرفانه ای از آن هستند که افق تازه ای را در تاریخ نویسی خواهد گشود.

کنگره تاریخ هند که در سال ۱۹۳۵ تأسیس شده پیوسته کوشیده است تا مطالعه واقعی در تاریخ هند را توسعه دهد و تشویق کند. بدین منظور این کنگره جلسات عمومی سالانه تشکیل داده و به تألیف یک تاریخ کامل هند در ۱۲ جلد اقدام کرده است. در سال جاری این کنگره هدف خود را وسیع تر ساخته و بخش تازه ای برای مطالعه در تاریخ سرزمین های غیر هندی تأسیس کرده است، امیدواریم در این بخش، مطالعه در باره تاریخ ایران سهم درجه اولی داشته باشد، و از شما با کمال علاقه دعوت میکنیم که نمایندگان برای شرکت در اجلاس آینده ما که از ۲۹ تا ۳۱ دسامبر سال جاری در میسور تشکیل خواهد شد اعزام دارید.

برای کنگره جهانی ایران شناسان موفقیت کامل آرزو میکنیم، و آرزومند آغاز دوران همکاری بسیار نزدیکی میان مورخان دو کشور ایران و هند هستیم.

دانشگاه تهران

در این هنگام که بفرمان مبارك شاهنشاه آریا مهر نخستین کنگره جهانی ایران شناسان با شرکت متخصصان و دانشمندان ایرانشناس از کشورهای

مختلف تشکیل شده است، دانشگاه تهران مسرت خود را از انعقاد این کنگره مهم علمی ابراز میدارد و باعضای آن خوش آمد میگوید.

شناختن تمدن و فرهنگ ملل مختلف تاکنون جنبه کلی داشت و طبعاً در انجمنها و کنگره های خاورشناسی که هر چند سال یکبار تشکیل میشد مسائل ایرانشناسی به حد کافی مورد رسیدگی قرار نمیگرفت. با توجه بتمدن کهنسال و فرهنگ درخشان ایران که دارای جنبه های عالی و نمونه های گرانقدر اصیل است احتیاج حتمی بدان بود که محققان ایران شناس برای بحث و فیحص در مسائل ایرانشناسی هرچند یکبار در مجمع خاصی گرد هم آیند و نتایج تحقیقات و مطالعات تازه خود را عرضه نمایند و با تعاطی افکار طرحهای تازه ای را در این موضوع اساسی که موجب روشن شدن نکته های دقیق مربوط بتاریخ تمدن جهانی است پیشنهاد نمایند.

خوشبختانه بنا براراده ملوکانه این آرزو تحقق یافته و اینک نخستین کنگره ایران شناسان تشکیل گردیده است. طبعاً اساسی ترین موضوع که مورد نظر کلیه شرکت کنندگان و نیز مراکز علمی است رسیدگی و تجسس دقیق در دوره های مختلف تاریخ ایران و مباحث وابسته بآن از جهات گوناگون و جنبه های متنوع آن میباشد تا جهانیان بیش از پیش با گذشته ایران و خدمت پر ارزش ایرانیان وقوف حاصل نمایند.

دانشگاه تهران همواره نسبت بتحقیقات و مباحث مربوط بایران شناسی توجه مخصوص داشته و آن را یکی از اصیل ترین وظایف خود دانسته است. بهمین منظور علاوه بر تدریس در رشته های مختلف آن، با انتشار متون فارسی و کتب تحقیقی و ایجاد شعبه خاص نسخ خطی و عکسی در کتابخانه مرکزی قدمهای مؤثر و استواری برداشته است. به یادگار انعقاد نخستین کنگره ایران شناسان هم هفت جلد از انتشارات خود را بمتون قدیم فارسی و تحقیقات ادبی اختصاص داده و بطبع رسانیده است. از این پس نیز در اجرای مقاصدی که دانشمندان ایران شناس وبخصوص اعضای این کنگره عالی علمی درپیش دارند نهایت همکاری و اهتمام را خواهد داشت.

برای اعضای محترم کنگره در خدمت دشوار و مهمی که در عهده دارند آرزوی موفقیت مینماید.

دانشگاه لندن

برای ما مایه مباهات و غرور است که چندین تن از استادان برجسته این دانشگاه در نخستین کنگره جهانی ایران شناسان شرکت جسته و در فعالیت های آن سهیم هستند. ابتکار تشکیل چنین مجمع بین المللی آنهم در سطح بسیار بالائی که ناشی از سرپرستی عالیهِ اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریاسهر بر این مجمع است، ابتکار الهام بخشی است. برای دانشمندان این همه کشورها، هیچ فرضیِ عالی تر از این نیست که بتوانند یک جا بدور هم گرد آیند و اطلاعات و مطالعات تخصصی خود را درباره فرهنگ چند هزار ساله ایران با یکدیگر در میان گذارند و از نزدیک به منابع گرانبھائی که عادتاً از دسترس آنها بدور است راه یابند، و از مجموع این تبادل نظرها، مقدمات تألیف یک تاریخ کامل تمدن ایرانی را که از روزهای شاهنشاهی کورش بزرگ تا با امروز چنین سهم عظیمی در حکومت هنر، و فرهنگ سراسر جهان داشته است فراهم آورند.

برای ما هم مایه افتخار و هم موجب خوشوقتی است که گرم ترین تبریکات خویش را به گردانندگان و شرکت کنندگان این کنگره تقدیم داریم و برای یکایک اعضای آن در کار پرارزش و ستایش آمیزی که در پیش دارند موفقیت فراوان آرزو کنیم.

دانشگاه هاروارد

دانشگاه هاروارد و کلیه کالجهای وابسته بدان بمناسبت افتتاح نخستین کنگره جهانی ایران شناسان که در تاریخ ۳۱ اوت در تهران آغاز بکار خواهد کرد آرزوهای صمیمانه خود را تقدیم میدارند.

ما همکار محترم خود پرفسور ریچارد نلسن فرای را مأسور ابلاغ این پیام کرده و از وی خواسته ایم که تبریکات صمیمانه ما را برای این کار بزرگ به کتابخانه پهلوی تقدیم دارد.

از کنگره جهانی ایران شناسان تقاضا داریم که گرمترین درودهای ما را بپذیرند.

دانشگاه مک گیل

دانشگاه مک گیل مونترآل (کانادا) تهنیت های صمیمانه و بهترین

آرزوهای خود را باعضای کنگره بین‌المللی ایران شناسان تقدیم میدارد .
کار تحقیق و تتبع برای گردآوری منابع تاریخ ایران نه تنها مورد
توجه این دانشگاه است ، بلکه تمام مؤسسات دانشگاهی و دوستان فرهنگ
ایران در همه جهان بدان علاقه دارند .
ما موفقیت درخشان کنگره و تحقق هدف نهائی آنرا آرزو میکنیم .

دانشگاه پراگ

دانشگاه پراگ صمیمانه‌ترین درودهای خود را بکنگره جهانی ایران
شناسان که در تهران تشکیل شده است تقدیم میدارد و موفقیت کامل این
کنگره را آرزومند است .

دانشگاه اسلو

دانشگاه اسلو تهنیت های صمیمانه خود را بکنگره ایران شناسان
تقدیم میدارد .

دانشگاه آنکارا^۱

دانشگاه آنکارا برگزاری مجمع بزرگ علمی ایران شناسان را که تحت
سرپرستی عالی شاهنشاه آریامهر ایران از انجبه دانشمندان سراسر جهان تشکیل میشود
از صمیم قلب بکلیه شرکت کنندگان کنگره جهانی ایران شناسان تبریک میگوید .
تاریخ کهن کشور دوست و برادر ما ایران از درخشانترین فصول تمدن بشری
است ، و از این روی هرقدسی که در این زمینه برداشته میشود پرتو تازه ای
بر تاریخ جهان میافکند و اهل دانش را در تمام جهان مسرور میسازد . جای مزید
خوشوقتی است که در این عصر با مساعی خردمندان شاهنشاه دانشمندان ایران هر
روز اوراق زرینی بر این تاریخ کهن افزوده میشود که انقلاب تاریخی شاه و ملت
ایران و ابتکار ثمربخش سپاه دانش و پیکار موفقیت آمیز با جهل در جهان نمونه
درخشانی از آن است .

امیدواریم این کنگره با همکاری همه دانشمندان نتایج درخشانی
بدست آورد و مخصوصاً همکاری شخصیت‌های نامدار علمی که از سراسر گیتی

۱ - اصل پیام بفارسی است

در پایتخت شاهنشاهی ایران گرد آمده اند در این دنیای پر آشوب در یک محیط آرام و پر از صفا و صمیمیت در روابط بین المللی سهم بسزائی داشته باشد. همچنین آرزو مندیم که هیئت ترک سهم خود را در این همکاری علمی چنانکه باید ادا نماید و با توجه به پیوستگی دیرین فرهنگی و فکری و معنوی دو ملت این نکته روشن تر شود که حتی در گذشته های دور اگر گاهی بظاهر کدورتی میان دو برادر پیش آمده در همان حال پیوندهای معنوی فیما بین برجای بوده است.

دانشگاه استانبول^۱

ما نمایندگان ترکیه اینجا با بسیاری خرسندی شاهد دو حادثه مهم تاریخی هستیم :

اول آنکه یکی از حکمداران معاصر اسلام دانایان جهان را برای تدقیق و تحقیق تاریخ و تمدن ملی مملکتشان به یک مجمع بین المللی گرد آورده اند و اعلیحضرت همایون شاهنشاه این مجمع نمایندگان ملل و امم مختلف را بوسیله کتابخانه خودشان دعوت فرمودند و شخصاً آنرا افتتاح نمودند. این حادثه مهم نمونه مشابهی در تاریخ شرق و عالم اسلام ندارد.

ایران امروزه متعهد یک کار خیر شده است که بعد از آن حکومتهای اسلامی مجتماً و یا منفرداً زیادتر علاقه نشان خواهند داد و دریافتن وسائط مالی جوانمردانه تر خواهند کوشید.

حادثه مهم دیگر اینست که گرد آوردن دانشمندان ملل مختلف که منسوب به ادیان گوناگون و مدنیتهای مختلف هستند در این مجمع ازین بهتر ممکن نبود. از این راه علاقه این دانشمندان گزیده، بتمدن یک ملت شرقی زیادتر و صمیمانه تر شده است.

ما در ترکیه سال قبل هنگام اجتماع کنگره بیست و دوم خاورشناسان بین المللی در استانبول شاهد یک اقدام دیگر بودیم که دانشمندان ایرانی در ایجاد یک کمیته بین المللی برای نشر «کتیبه ها و خطوط کهن ایرانی» تشکیل دادند. در آن زمان هم ما نمایندگان ترکیه خرسندی خود را نسبت باین اقدام علناً اظهار کردیم و پیشنهاد نمودیم که در برنامه خود کتیبه های ایرانی در عصر

۱ - اصل پیام به فارسی است.

اسلام را هم در نظر بگیرد تا نشر کتیبه‌های حکومت‌اتراک در ایران نیز باین صورت تحقق یابد. امروز هم ما بوسیله گشادن کنگره نخستین ایران شناسان این خرسندی خود را مکرراً اظهار میکنیم. همه مسائل مدنیت و فرهنگ ایران و مسائل مشترک ممالک اسلامی که در ایران در عصر اسلامی رونموده است با مساعی مشترک دانشمندان جهان مورد مطالعه قرار خواهد گرفت.

فعالیت‌های علمی و تحقیقی راجع بتمدن ایران مسئله مشترک با ملت ترك است. ازین راه دانشگاه‌های ترکیه ازعلاقه بزرگوارانه‌ای که اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران در باره ترقی فرهنگ و دانش ابراز میفرمایند بسیار خوشوقت هستند و تبریکات صمیمانه خود را ازاین بابت باین کنگره تقدیم میدارند.

دانشگاه کابل^۱

در این موقع که کنگره بین‌المللی ایران شناسان در تهران بااراده و ابتکار اعلیحضرت شاهنشاه ایران برای مطالعه و تحقیق درمراتب تمدن و فرهنگ ایران گشایش مییابد، پوهنتون (دانشگاه) کابل با یادآوری از سهم بزرگ و جایگاه اختصاصی که افغانستان دراین میراث عظیم فرهنگی دارد تبریکات صمیمانه خویش و سایر حلقه‌های علمی افغانی را بمقامات مربوطه ایرانی وبهمه شرکت کنندگان تقدیم میکند و امید فراوان دارد که نتیجه بررسیها و تحقیقات اعضای کنگره قرین موفقیت باشد.

تحقیقات نیم قرنه خاور شناسان در رشته‌های مختلف فرهنگی و باستانشناسی وهنری وادبی مدلل ساخته‌است که خاکهای افغانستان درچهارراه قلب آسیا ازروزگاران باستان باینطرف درتشکیل اساسات مدنی وکلتوری وادبی شبه‌قاره هند، پاکستان وایران و آسیای مرکزی سهم بارز وبرجسته داشته که روشن ساختن پهلوهایی جدا گانه آن کارهمین کنگره‌ها وپژوهش‌ها وکاوشهاست. بنابراین تشکیل این گونه کنگره بین‌المللی که ممدکار دانسته دار کنگره‌های جهانی خاورشناسی بشمار میرود مورد کمال علاقه‌مندی پوهنتون کابل و پوهنتون ننگرهار و پشتوتولنه (آکادمی افغان) وانجمن تاریخ افغانستان است.

۱ - اصل پیام به فارسی است.

یقین کامل داریم که نتیجه کار و مطالعات کنگره تهران بتاریخ و فرهنگ ایران و افغانستان و کشورهای مجاور این خطه شرق روشنی زیادی می‌افکند و از نتایج سودمند آن حتماً همه ما یکسان بهره‌مند خواهیم شد.

دانشگاه دهلی

بهترین آرزوهای خود را برای توفیق کنگره جهانی ایران شناسان تقدیم می‌داریم.

ایرانیان یکی از شریفترین شاخه‌های خانواده هند و اروپائی هستند. ایران کشوری باستانی است که آئینهای مهر و زرتشتی از آن برخاست و اسلام جان تازه‌ای در آن گرفت. نگارش تاریخ مفصلی از ایران برای کشوری مانند هند که سوابق قدیم فرهنگی و مدنی با یکدیگر دارند دارای اهمیت فراوان و مورد علاقه مردم آن میباشد. توفیق کنگره را در شناساندن تاریخ ایران آرزو میکنیم.

دانشگاه بمبئی

بسیار خرسندیم که کنگره جهانی ایران شناسان در تهران تحت توجهات شاهنشاه آریا مهر منعقد میگردد. ما از همبستگی‌های نزدیک بین دو کشور ایران و هند طی تاریخ باستانی‌شان آگاهی کامل داریم و بهترین تبریکات خود را بکنگره تقدیم می‌داریم. در گذشته جریان تاریخ دو ملت در موارد بسیار بهم آمیخته بوده و نتایج مفید از آنها پدیدار شده است. امیدواریم که این تماس‌ها بین دو ملت روز بروز استوارتر گردد.

دانشگاه کلکته

خرسندیم که کنگره جهانی ایران شناسان تحت توجهات شاهنشاه آریا مهر در تهران منعقد میگردد.

ارتباطات نزدیک بین ایران و هندوستان از زمانهای وجود داشته‌است که شاید حتی تاریخ مدونی از آن در دست نباشد. ایران و هند در سراسر تاریخ از همبستگیهای فرهنگی و سیاسی و مبادلات اقتصادی و همکاری نزدیک برخوردار بوده‌اند.

امیدواریم این کنگره در وظیفه عظیمی که برای تدوین تاریخ مفصل ایران بعهدہ گرفته است توفیق یابد و کارش در پیشرفت روابط دوستی بین ملل مؤثر و مفید واقع گردد.

دانشگاه عثمانیہ حیدرآباد

خوشوقتیم کہ کنگره جهانی ایران شناسان تحت توجهات ملوکانہ شاہنشاه آریامہر در ایران تشکیل میشود. شرکت دانشمندان نامی از کشورہای مختلف جهان برای تدوین تاریخ مفصلی از ایران کہ دارای دیدی بیغرضانہ و علمی باشد کاری مہم و برجستہ است.

ایران سہم مہمی در تشکیل و پیشرفت تمدن جهان خاصہ در تاریخ فرہنگ و مدنیت ہند داشتہ است و ہمچنانکہ در گذشتہ روابط دوستی محکمی بین این دو کشور وجود داشتہ است امیدواریم در آیندہ نیز ہر روز ارتباطات استوارتری بین این دو ملت ایجاد گردد.

دانشگاه اسلامی علیگرہ

دانشگاه اسلامی علیگرہ عالیترین تہریکات خود را بکنگرہ جهانی ایران شناسان تقدیم میدارد.

این دانشگاه از بدو تأسیس خود قسمت خاص فارسی داشتہ و نیز در تاریخ قرون وسطای ہند کہ رابطہ مستقیم با ایران و مردمانش دارد دارای کرسی خاص بودہ است.

ہندوستان از طرق متعدد دیگر نیز روابط نزدیک فرہنگی با ایران دارد، و دانشگاه علیگرہ افتخار میکند در این طرح کنگرہ شرکت کند.

دانشگاه مدرس

خرسندیم کہ کنگره جهانی ایران شناسان تحت توجهات شاہنشاه آریا مہر منعقد میگردد. ارتباط نزدیک بین ہند و ایران و مدارک موجود در ہند راجع بتاریخ ایران بیشک مورد علاقہ و توجہ ہر دو ملت است. توفیق کنگرہ را در امر خطیری کہ بعہدہ گرفته است آرزو میکنیم.

با نهایت خوشوقتی اطلاع یافتیم که بدعوت کتابخانه سلطنتی پهلوی ، کنگره جهانی ایران شناسان تحت سرپرستی عالییه اعلی حضرت همایون شاهنشاه ایران از ۳۱ اوت تا ۷ سپتامبر ۱۹۶۶ در تهران تشکیل میشود . تشکیل چنین کنگره ای طبعاً فرصتی بسیار مساعد برای ایران شناسان برجسته سراسر جهان خواهد بود که اطلاعات و نظرات خود را درباره جنبه های مختلف یک مسئله و موضوع خیره کننده یعنی فرهنگ و تاریخ ایران بایکدیگر در میان گذارند . ما صمیمانه امیدواریم که این کنگره کاملاً به هدف خود نائل گردد ، یعنی یک همکاری وسیع و جهانی برای مطالعه در باره منابع و اسناد تألیف یک تاریخ جامع ایران تأمین شود . همه میدانند که میان ایران و هند کهن ترین رابطه تاریخی و فرهنگی وجود دارد . غارهای معروف آجانتا در هند یادگار گویای نفوذ عمیق ساسانی در هندوستان هستند . صمیمانه امیدواریم که دانشمندان ایران شناس هندی که در کنگره جهانی تهران شرکت جسته اند بتوانند کمک مؤثری به پیشرفت هدف و منظور این کنگره نمایند .

دانشگاه پنجاب به مسئولان تشکیل این کنگره و کلیه اعضای ایرانی و غیره ایرانی آن بهترین ادعیه و آرزوهای خود را تقدیم میدارد .

سفیر کانادا در ایران

بنام دولت کانادا ، افتخار دارم تهنیت های صمیمانه خود را به کنگره جهانی ایران شناسان که تحت توجهات عالییه اعلی حضرت همایون شاهنشاه آریامهر در تهران تشکیل میشود تقدیم دارم . برای همه کانادائیه ها موجب کمال خوشوقتی است که نمایندگانی از کشورشان برای شرکت در مجمع بزرگی که بمنظور طرح تألیف تاریخ جامع ایران تشکیل شده شرکت دارند . کوشش های بسیاری که در مورد تبعات ایران شناسی در دانشگاه های تورونتو و مک گیل بعمل میآید نشان آن است که مردم کانادا به ارزش فوق العاده میراث فرهنگی کهن ایران وقوف دارند . امروز ایران تحت رهبری شاهنشاه خود در راه تجدید این مفاخر فرهنگی گام برمیدارد .

بنام دولت و ملت کانادا برای کنگره جهانی ایران شناسان موفقیت فراوان آرزو میکنم.

سفیر چین در ایران

بنام دولت خود تشکیل کنگره جهانی ایران شناسان را تبریک میگویم. این کنگره بطور یقین نه فقط سهم ارزنده‌ای در پیشرفت مطالعات مربوط به فرهنگ و تمدن ایران خواهد داشت، بلکه به پیشرفت فرهنگ جهان معاصر کمک خواهد کرد.

پروفسور یان ریپکا (پراگ)

برای کارهای کنگره موفقیت بزرگی را آرزو دارم و اجازه میطلبم احترامات عمیق خود را به شخص مقدس شاهنشاه آریا مهر که کنگره را افتتاح خواهند فرمود تقدیم دارم. همچنین احترامات خود را به گردانندگان کنگره و تمام دانشمندان ایرانی و خارجی که در کار شریف این مجمع شرکت میکنند تقدیم میدارم.

هانری کربن (پاریس)

صمیمانه موفقیت کنگره ایران شناسی را آرزو دارم و قلباً در آن حضور خواهم داشت، گرچه شخصاً از شرکت در آن محروم.

پروفسور هانری ماسه (پاریس)

از صمیم قلب تشکیل کنگره جهانی ایران شناسان را در تهران تحت سرپرستی عالی شاهنشاه فرهنگ پرور ایران تبریک میگویم. ایران از دیر زمانی با روح و قلب من آمیخته است و کمال آرزوی من بود که در چنین هنگامی، در چنین مجمع بزرگی شرکت داشته باشم. اکنون نیز، اطمینان میدهم که اگر ضعف مزاج بمن اجازه حضور در این اجتماع را نداده است، اندیشه و روح من در همه حال در آن حضور دارد.

قسمت دوم

سازمان اداری کنگره

برنامه کار کنگره

فهرست اسامی اعضای ایرانی و خارجی کنگره

فهرست سخنرانیهای جلسات عمومی و شعبه‌ها

متن قطعنامه‌های شعبه‌ها - قطعنامه نهائی کنگره

سرپرستی عالیه

اعلیحضرت همایون
محمد رضا شاه پهلوی آریامهر
شاهنشاه ایران

رئیس

سید حسن تقی زاده

دبیر کل

شجاع الدین شفا

هیئت سرپرستی علمی

(شورای فرهنگی سلطنتی) :

حسین قدس نخعی ، وزیر دربار شاهنشاهی

مهرداد پهلبد ، وزیر فرهنگ و هنر

دکتر هادی هدایتی ، وزیر آموزش و پرورش

ابراهیم پورداود

سید حسن تقی زاده

محمد حجازی
علی اصغر حکمت
دکتر رضا زاده شفق
دکتر غلامعلی رعدی آذرخشی
بانو نیره سعیدی
دکتر علی اکبر سیاسی
دکتر سید فخرالدین شادمان
شجاع الدین شفا
دکتر عیسیٰ صدیق
دکتر لطفعلی صورتگر
بدیع الزمان فروزانفر
سعید نفیسی

برنامه کار کنگره جهانی ایران شناسان

از ۹ تا ۱۷ شهریور ۱۳۴۵

چهارشنبه ۹ شهریور

ساعت ۱۰ بامداد : گشایش رسمی کنگره جهانی ایران شناسان در پیشگاه شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی ایران در تالار فردوسی دانشگاه تهران . عرض خیرمقدم و گزارش توسط مدیرعامل کتابخانه پهلوی . نطق افتتاحیه شاهنشاه آریامهر .

ساعت ۱۰ و نیم : اعلام رسمیت جلسه و آغاز کار کنگره توسط رئیس کنگره . قرائت پیامهای تبریک آکادمی ها و انجمنهای فرهنگی بین المللی و دانشگاههای جهان بمناسبت تشکیل کنگره جهانی ایران شناسان .

۶ تا ۸ بعد از ظهر : شرفیابی اعضای کنگره به پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی ایران در کاخ سفید سعدآباد .

۸ بعد از ظهر : ضیافت شام جناب آقای شجاع الدین شفا رایزن فرهنگی دربار شاهنشاهی و مدیرعامل کتابخانه پهلوی بافتخار اعضای کنگره در هماهنگی دریند .

پنجشنبه ۱۰ شهریور

۹ و نیم تا ۱۲ و نیم صبح : جلسه عمومی کنگره در تالار فردوسی .

- ۵ بعد از ظهر: بازدید موزه ایران باستان
- ۸ بعد از ظهر: ضیافت شام جناب آقای امیرعباس هویدا نخست وزیر
بافتخار اعضای کنگره، در کاخ وزارت امور خارجه.

جمعه ۱۱ شهریور

- ۹ و نیم تا ۱۲ و نیم صبح: جلسات شعبه های پنج گانه کنگره
(باستان شناسی، زبان شناسی، فلسفه و علوم و ادیان، ادبیات و هنرها، منابع تاریخ)
در محل دانشکده ادبیات دانشگاه تهران.
- ۵ بعد از ظهر: بازدید موزه هنرهای ملی و مرکز فیلم و کارگاههای
وزارت فرهنگ و هنر.
- ۸ بعد از ظهر: ضیافت شام جناب آقای مهرداد پهلبد وزیر فرهنگ
و هنر بافتخار اعضای کنگره در تالار پذیرائی وزارت فرهنگ و هنر.

شنبه ۱۲ شهریور

- ۹ و نیم تا ۱۲ و نیم صبح: جلسات شعبه های پنجگانه کنگره.
- یک و نیم بعد از ظهر: ضیافت ناهار جناب آقای دکتر هادی هدایتی
وزیر آموزش و پرورش بافتخار اعضای کنگره در محل دانشکده کشاورزی کرج.
- ۴ بعد از ظهر: بازدید اعضای کنگره از مرکز کار سپاه دانش در کرج.

یکشنبه ۱۳ شهریور

- ۹ و نیم تا ۱۲ و نیم صبح: جلسه عمومی کنگره.
- ۵ بعد از ظهر: بازدید اعضای کنگره از خزانه جواهرات سلطنتی،
کتابخانه مجلس، باشگاه ورزشی جعفری.
- ۸ بعد از ظهر: ضیافت شام جناب آقای دکتر هوشنگ انصاری وزیر
اطلاعات بافتخار اعضای کنگره در مهمانخانه هیلتن.

دوشنبه ۱۴ شهریور

- ۹ و نیم تا ۱۲ و نیم صبح: جلسات شعبه های پنجگانه کنگره.
- ۴ تا ۶ بعد از ظهر: جلسات شعبه های پنجگانه کنگره.

۷ بعد از ظهر : ضیافت چای جناب آقای علی اصغر حکمت رئیس کمیسیون ملی یونسکو بافتخار اعضای کنگره در باغ کاخ گلستان . بازدید کتابخانه سلطنتی وموزه گلستان .

شنبه ۱۵ شهریور

۹ ونیم تا ۱۲ ونیم صبح : جلسه عمومی کنگره . قرائت گزارشهای کارشعب پنجگانه .

۴ تا ۶ بعد از ظهر : جلسه عمومی کنگره . قرائت پیام جناب آقای نخست وزیر . بیانات نمایندگان خارجی عضو کنگره . قرائت قطعنامه کنگره توسط دبیر کل . انتخاب اعضای کمیته دائمی مدیره کنگره های آینده ایران شناسی . نطق رئیس کنگره . اعلام پایان کار کنگره .

۶ بعد از ظهر : ضیافت چای جناب آقای دکتر جهانشاه صالح رئیس دانشگاه تهران بافتخار اعضای کنگره . بازدید از مسجد دانشگاه و کتابخانه مرکزی دانشگاه .

چهارشنبه ۱۶ شهریور

عزیمت اعضای کنگره با هواپیما به اصفهان . بازدید آثار تاریخی وهنری اصفهان . ضیافت ناهار جناب آقای مهندس پارسا استاندار اصفهان بافتخار اعضای کنگره . بازدید دانشکده ادبیات دانشگاه اصفهان . عزیمت با هواپیما به شیراز . ضیافت شام رئیس دانشگاه پهلوی شیراز بافتخار اعضای کنگره .

پنجشنبه ۱۷ شهریور

بازدید اعضای کنگره از تخت جمشید ، نقش رستم ، آرامگاههای سعدی وحافظ وسایر مراکز تاریخی وهنری شیراز . بازدید دانشگاه پهلوی شیراز . ضیافت ناهار بافتخار اعضای کنگره توسط جناب آقای باقر پیرنیا استاندار فارس . بازگشت با هواپیما به تهران .

اعضای غیر ایرانی کنگره جهانی ایرانشناسان

(بترتیب تقدم الفبائی لاتینی اسامی)

پرفسور چارلز آدامس Charles J. Adams (کانادا) - رئیس و استاد
انستیتوی مطالعات اسلامی دانشگاه مک گیل
در مونتreal

کمال الدین عینی Kamaledin Aini (اتحاد شوروی) - کارمند
علمی آکادمی علوم اتحاد شوروی

دکتر علی الشابی Ali Al-Chabi (تونس) - معلم فارسی دانشگاه تونس .

پرفسور عبدالکریم علی زاده Abdol Kerim Ali-Zade (اتحاد شوروی)
عضو و استاد تاریخ آکادمی علوم آذربایجان

دکتر رستم علی اف Rustam Alief (اتحاد شوروی) - مشاور علمی
انستیتوی ملل آسیا در آکادمی علوم اتحاد
شوروی

پرفسور ملیحه انبارجی اوغلو Meliha Ahbarcioglu (ترکیه) -
رئیس و استاد فارسی انستیتوی شرقیات دانشگاه
آنکارا

پرفسور آتسوئوجی آشیکاگا Atsuuji Ashikaga (ژاپن) - رئیس
دانشکده ادبیات دانشگاه توکیو . استاد
افزخاری دانشگاه کیوتو . رئیس انجمن مطالعات
خاوربیانه در توکیو .

پرفسور جس آسموسن Jess Asmussen (دانمارك) - استاد زبان‌شناسی
ایرانی دانشگاه کپنهاك .

پرفسور احمد آتش Ahmed Ates (تركيه) - رئیس و استاد فارسی
انستیتوی شرقیات دانشگاه استانبول .

پرفسور محمد باقر Mohammad Baqir (پاكستان) - رئیس و استاد
بخش فارسی دانشگاه پنجاب

دكتر یبژری بچكا Jiri Becka (چكوسلواكی) - استاد فارسی دانشگاه
پراك .

دكتر ا. د. بیوار A.D. Bivar (انگلستان) - متصدی باستان‌شناسی
ایرانی آموزشگاه مطالعات شرقی و افریقائی
دانشگاه لندن .

پرفسور آندراس بودرگلیگتی Andreas Bodrogligeti (مجارستان) -
استاد فارسی دانشگاه بوداپست .

پرفسور میخائیل باگالیووف Mikhail Bogoliubov (اتحاد شوروی) -
رئیس و استاد دانشکده زبانهای شرقی دانشکده
لنین گراد - متخصص زبانهای سغدی و خوارزمی .

پرفسور الکساندر بالدیرف Alexandr Boldirev (اتحاد شوروی) -
رئیس و استاد کرسی زبان‌شناسی فارسی دانشگاه
لنین گراد .

دكتر ج. ا. بویل J.A. Boyle (انگلستان) - رئیس و استاد بخش
فارسی دانشگاه منچستر .

پرفسور ریموند بومان Raymond A. Bowmann (امریکا) - رئیس
بخش زبانها و تمدن‌های شرقی دانشگاه شیکاگو

پرفسور یوسف براگینسکی Iosif Braginskiy (اتحاد شوروی) - عضو
آکادمی علوم تاجیکستان . استاد فارسی دانشگاه
دوشنبه . مدیر مجله « ملل آسیا » (نشریه رسمی
آکادمی علوم اتحاد شوروی)

دکتر هلموت براون Hellmut Braun (آلمان) - متصدی بخش کتابهای شرقی و کتب خطی کتابخانه دولتی و دانشگاهی هامبورگ. متخصص کتابشناسی ایران.

روژه کایوا Roger Caillois (یونسکو) - رئیس بخش ادبیات شعبه امور فرهنگی یونسکو.

پرفسور جرج کامرون George Cameron (آمریکا) - رئیس بخش مطالعات خاور نزدیک و استاد تاریخ شرق دانشگاه میشیگان.

پرفسور انریکو چرولی Enrico Cerulli (ایتالیا) - عضو آکادمی ایتالیا. سفیر سابق ایتالیا در ایران. استاد دانشگاه رم. متخصص اسناد تاریخی ایران.

پرفسور سونیتی کومار چاترجی Suniti Kumar Chatterji (هند) - استاد ملی دانشگاه هند. رئیس سابق مجلس سنای بنگال. متخصص ادبیات فارسی هندوستان. گئورگه دان George Dan (رومانی) - عضو اتحادیه نویسندگان رومانی. مترجم آثار شعرای ایران.

دکتر هیوبرت دارک Hubert Darke (انگلستان) - متصدی کرسی فارسی دانشگاه کمبریج.

پرفسور فیروز داور Firoze C. Davar (هند) - استاد افتخاری دانشگاه گجرات.

پرفسور مارتین دیکسن Martin Dickson (آمریکا) - استاد مطالعات ایرانی دانشگاه پرینستن.

پرفسور مارك درسدن Mark J. Dresden (آمریکا) - استاد مطالعات ایرانی دانشگاه پنسیلوانیا.

پرفسور نامیوا گامی Namio Egami (ژاپن) - استاد انستیتوی فرهنگ شرق در دانشگاه توکیو.

پرفسور ویلهلم آیلرس Wilhelm Eilers (آلمان) - رئیس مطالعات
ایران شناسی دانشگاه وورتسبورگ .

رحیم الهام Rahim Elham (افغانستان) - نویسنده و شاعر
پرفسور عدنان صادق ارزی Adnan Sadiq Erzi (ترکیه) - استاد
تاریخ دانشگاه آنکارا .

پرفسور ریچارد اتینگهاوزن Richard Ettinghausen (آمریکا) -
رئیس بخش هنرهای خاور نزدیک در موزه
فریر واشنگتن . استاد هنر اسلامی دانشگاه
میشیگان و انستیتوی هنرهای زیبای نیویورک .
متخصص هنرهای اسلامی ایران

پرفسور پیوفیلیپانی رونکونی P. Filippini-Ronconi (ایتالیا) - استاد
مذاهب و فلسفه های شرقی در انستیتوی مطالعات
شرقی دانشگاه ناپل .

پرفسور ریچارد فرای Richard Frye (آمریکا) - استاد فارسی دانشگاه
هاروارد .

پرفسور ریچی گامو Reichi Gamou (ژاپن) - استاد افتخاری
دانشگاه مطالعات خارجی توکیو . رئیس انجمن
ژاپنی مطالعات اسلامی . رئیس انجمن فرهنگی
ژاپن و ایران .

دکتر ایلیا گرشویچ Ilya Gershevitch (انگلستان) - متصدی مطالعات
ایرانی دانشگاه لندن .

پرفسور رمان گیرشمن Roman Ghirshman (فرانسه) - عضو آکادمی
ادبیات و خطوط فرانسه . رئیس هیئت
باستان شناسی فرانسه در ایران . استاد دانشگاه
اکس آن پرونس .

پرفسور گرار دونیولی Gherardo Gnoli (ایتالیا) - رئیس بخش ایرانی
انستیتوی روابط فرهنگی ایتالیا با خاورمیانه
و خاور دور.

پرفسور گارسیا گومز Garcia Gomez (اسپانیا) - سفیر اسپانیا در ترکیه.
عضو آکادمی سلطنتی اسپانیا. استاد مطالعات
اسلامی دانشگاه‌های مادرید و گرانادا. رئیس
مجله «الاندلس».

پرفسور گوستاو فن گرون باوم G.E. von Grunebaum (آمریکا) -
رئیس مرکز مطالعات خاورمیانه و استاد تاریخ
خاور نزدیک دانشگاه کالیفرنیا.

غلام سرور گويا Gholam-Sarvar Gooya (افغانستان) - شاعر و
نویسنده افغان.

عبدالحی حبیبی Abdolhay Habibi (افغانستان) - استاد باستان
شناسی دانشگاه کابل.

پرفسور الاف هانسن Olaf Hansen (آلمان) - استاد مطالعات ایرانی
دانشگاه برلن.

پرفسور یانوس هارماتا Janos Harmatta (مجارستان) - استاد زبان
شناسی ایرانی دانشگاه بوداپست.

پرفسور والتر هینتس Walther Hinz (آلمان) - رئیس سمینار ایران‌شناسی
دانشگاه گوتینگن.

پرفسور محمد اسحاق Muhammad Ishaque (هند) - رئیس بخش
فارسی و عربی دانشگاه کلکته. دبیر کل انجمن
ایران. مدیر مجله «ایندوایرانیکا»

پرفسور عابدین ایتیل Abidin Itil (ترکیه) - استاد سنسکریت
دانشگاه آنکارا.

میخائیل ایوانوف Mikhail Ivanov (اتحاد شوروی) - کارمند علمی
انستیتوی ملل آسیا در آکادمی علوم اتحاد
شوروی .

ولادیمیر ایوانف V. Ivanov (ایران) - متخصص مطالعات اسمعیلی
پرفسور کاست یاهن Kast Jahn (هلند) - استاد مطالعات ایرانی
دانشگاه لایدن

پرفسور ا. کامپمان A.A. Kampman (هلند) - رئیس انستیتوی
هلندی خاورمیانه و خاور نزدیک در لایدن .
رئیس انجمن فرهنگی هلند و ایران در لاهه .
جمشید کاتراک Jamsheed J. Katrak (هند) - متخصص مطالعات
زرتشتی و اوستائی .

پرفسور نیکی کدی Nickie Keddie (امریکا) - استاد یار فارسی
دانشگاه کالیفرنیا در لوس آنجلس

س. ن. کیفر C.N. Kiffer (فرانسه) - باستان شناس مقیم کابل .

جعفر خلیلی (عراق) - متخصص ادبیات فارسی

احمد علی کهزاد Ahmad Ali Kohzad (افغانستان) - دبیر کل انجمن
تاریخ افغانستان .

دکتر ولفرام کلایس Wolfram Kleiss (آلمان) - باستان شناس .
عضو انستیتوی باستانشناسی آلمان در ایران .

پرفسور اوتا کار کلیما Otakar Klima (چکسلواکی) - رئیس مطالعات
ایرانی آکادمی علوم چکوسلواکی .

پرفسور آن لمبتن Ann K.S. Lambton (انگلستان) - استاد فارسی
دانشگاه لندن .

پرفسور ژیلبر لازار Gilbert Lazard (فرانسه) - استاد فارسی دانشگاه
پاریس و آموزشگاه ملی زبانهای زنده شرقی
فرانسه .

پرفسور ولفگانگ لنتس H. Wolfgang Lentz (آلمان) - رئیس سمینار
خاورشناسی و استاد مطالعات ایرانی و اسلامی
دانشگاه هامبورگ

پرفسور موریس لروا Maurice Leroy (بلژیک) - رئیس و استاد
بخش زبان شناسی شرقی و اسلاوی دانشگاه
بروکسل.

روژه لسکو Roger Lescot (فرانسه) - سفیر فرانسه در اردن هاشمی.
مترجم آثار ادبیات کلاسیک و معاصر ایران.

پرفسور برنارد لیویس Bernard Lewis (انگلستان) - استاد تاریخ
خاور نزدیک و میانه در دانشگاه لندن. رئیس
بخش تاریخ در آموزشگاه مطالعات شرقی و
افریقائی دانشگاه لندن.

دکتر لارنس لاکهارت Lawrence Lockhart (انگلستان) - مورخ.
مدیر مجله «ایران» نشریه رسمی انستیتوی
انگلیسی مطالعات ایرانی.

پرفسور هاینریش لوشای Hanz Luschey (آلمان) - رئیس انستیتوی
باستان شناسی آلمان در ایران

پرفسور فرانچیشک ماخالسکی Franciszek Machalski (لهستان) -
استاد فارسی دانشگاه کراکوی.

دکتر مک کنزی D. Mac Kenzie (انگلستان) - متصدی کرسی
مطالعات ایرانی و متخصص زبان کردی
دانشگاه لندن.

دکتر میشل مزاوی Michel Mazzavi (کانادا) - استاد تاریخ ایران
و خاور نزدیک در دانشگاه مک گیل. رئیس
کتابخانه انستیتوی مطالعات اسلامی دانشگاه
مک گیل.

پرفسور فریتس میر Fritz Meier (سویس) - استاد زبان های ایرانی
دانشگاه بال .

دکتر ه. ک. میرزا H. K. Mirza (هند) - استاد افتخاری زبانهای
اوستائی و پهلوی دانشگاه بمبئی .

پرفسور عبدالغنی میرزایف A. Mirzoev (اتحاد شوروی) - رئیس
شعبه خاورشناسی آکادمی علوم تاجیکستان
و استاد آکادمی تاجیک .

پرفسور گئورگ مورگن اشتیرنه Georg Morgenstierne (نروژ) -
رئیس سابق آکادمی سلطنتی نروژ . رئیس
سابق اتحادیه بین المللی خاورشناسان - استاد
زبان شناسی هند و ایرانی دانشگاه اسلو

صلاح الدین منجد Salahuddin al-Munajjed (لبنان) - محقق
و متخصص کتابشناسی اسلامی

پرفسور ساموئل نوبرگ Samuel Nyberg (سوئد) - عضو آکادمی
سلطنتی سوئد . متخصص زبان شناسی ایرانی
دانشگاه اوپسالا

پرفسور هربرت پیپر Herbert H. Paper (آمریکا) - رئیس بخش
زبان شناسی و استاد زبان فارسی دانشگاه میشیگان .

پرفسور ارتر اپهام پوپ A. Upham Pope (آمریکا) - رئیس انستیتوی
آسیا . متخصص هنر ایران .

پرفسور ادیت پرادا Edith Porada (آمریکا) - استاد تاریخ هنر
و باستان شناسی شرق در دانشگاه کلمبیا .
متخصص هنر ایران .

پرفسور اشتیاق حسین قریشی Eshtiaq-Hussein Quraishi (پاکستان) -
وزیر سابق فرهنگ پاکستان و رئیس دانشگاه
کراچی متخصص تاریخ ایران .

پیرحسام‌الدین راشدی Husamuddin Rashdi (پاکستان) - رئیس
انجمن اردو در کراچی.

پرفسور ژرژ ردار George Redard (سویس) - استاد زبانهای ایرانی
دانشگاههای برن و نوشاتل. دبیر کل کمیته
بین‌المللی اطلس زبانها و لهجه‌های ایرانی.

پرفسور منیب رحمن Munib Rahman (هند) - متصدی شعبه فارسی
انستیتوی مطالعات اسلامی دانشگاه علیگره -
رئیس بخش فارسی.

پرفسور کریستیان رمپس Christian Rempis (آلمان) - استاد ایران
شناسی دانشگاه توپینگن.

پرفسور هانس رویمر Hans R. Roemer (آلمان) - رئیس انستیتوی
شرق‌شناسی و رئیس دانشکده ادبیات دانشگاه
فرایبورگ.

دکتر عبداللطیف السعدانی Abdullatif as-Saadani (مراکش) -
معلم فارسی دانشگاه مراکش

پرفسور آرماس سالونن Armas Salonen (فنلاند) - رئیس انجمن
خاورشناسان فنلاند - استاد زبان شناسی شرقی
در دانشگاه هلسینکی.

پرفسور راجر سیوری Roger M. Savory (کانادا) - استاد مرکز مطالعات
اسلامی دانشگاه تورونتو - متخصص کتابشناسی
اسلامی ایران.

پرفسور جان ربرتو اسکارجیا Gian-Roberto Scarcia (ایتالیا) - استاد
انستیتوی مطالعات شرق‌شناسی دانشگاه ناپل.

پرفسور آنتون شال Anton Schall (آلمان) - استاد مطالعات اسلامی
دانشگاه هایدلبرگ.

بانو پرفسور آن ماری شیمل Annemarie Schimmel (آلمان) - استاد
سمینار خاورشناسی دانشگاه بن.

پرفسور دانیل اشلمبرژه Daniel Schlumberger (فرانسه) - رئیس
انستیتوی تمدنهای خاور نزدیک و بی‌زانس
در دانشگاه استراسبورگ.

پرفسور ل. شومان L.O. Schuman (هلند) - رئیس مرکز مطالعات
خاور نزدیک معاصر در دانشگاه آمستردام.

پرفسور عندلیب شادانی Andalib Shadani (پاکستان) - رئیس و
استاد بخش فارسی واردو در دانشگاه داکا.

پرفسور شیخ الاسلام شاه محمداف Shaislam Shahmammadov
(اتحاد شوروی) - رئیس دانشکده خاورشناسی
دانشگاه تاشکند.

ن. شارپ R.N. Sharp (امریکا - مقیم شیراز) - متخصص خطوط
میخی و تاریخ زبان شناسی باستانی ایران - معلم
دانشگاه پهلوی.

پرفسور شا کیر سیکیریچ Sakir Sikiric (یوگوسلاوی) - استاد فارسی
دانشگاه سارایه وو.

دکتر مایرن اسمیت Myron B. Smith (آمریکا) - رئیس کمیته
فرهنگ اسلامی و آرشئولوژی و مشاور مطالعات
تاریخ خاور نزدیک و باستان شناسی اسلامی
کتابخانه کنگره آمریکا.

بریان اسپونر Bryan Spooner (انگلستان) - کارشناس انستیتوی
انگلیسی زبان و تاریخ ایران.

پرفسور برتولد اسپولر Bertold Spuler (آلمان) - استاد سمینار تاریخ
و فرهنگ شرق در دانشگاه هامبورگ. متخصص
تاریخ اسلامی ایران.

پرفسور روت اشتیهل Ruth Stiehl (آلمان) - استاد مطالعات شرقی
دانشگاه مونستر. متخصص تاریخ ایران.

دکتر دیوید استروناخ David Stronach (انگلستان) - رئیس
انستیتوی ایران شناسی انگلستان در تهران .

پرفسور علی سوئیبات سندباد زاده Alisoyabat Sumbat-Zade (اتحاد
شوروی) - عضو آکادمی علوم آذربایجان .
رئیس انستیتوی خاورشناسی آکادمی . استاد
تاریخ آکادمی علوم آذربایجان .

علی نهاد تارلان Ali-Nihad Tarlan (ترکیه) - مؤلف کتاب تاریخ
ادبیات ایران - متخصص ادبیات فارسی .

پرفسور فلیکس تاور Felix Tauer (چکوسلواکی) - استاد خاورشناسی
دانشگاه پراگ .

پرفسور ژیگموند تلگدی Zsigmund Telegdi (مجارستان) - استاد
زبان شناسی ایرانی دانشگاه بوداپست .

پرفسور زکی ولیدی طوغان Zeki Velidi Togan (ترکیه) - رئیس
انستیتوی اسلامی دانشگاه استانبول متخصص
فرهنگ اسلامی ایران .

پرفسور جوزپه توجی Guiseppe Tucci (ایتالیا) - رئیس انستیتوی
روابط فرهنگی ایتالیا با خاورمیانه و خاور دور .
رئیس هیئت باستانشناسی ایتالیا در ایران .
استاد فلسفه ها و مذاهب شرقی دانشگاه رم .

پرفسور لوئی واندن برگه Louis Vanden Berghe (بلژیک) - رئیس
سمینار باستانشناسی شرقی دانشگاه گان - استاد
باستان شناسی ایرانی دانشگاه بروکسل . مدیر
و ناشر مجله ایران باستانی .

پرفسور گئو ویدن گرن Geo Widengren (سوئد) - رئیس مجمع
بین المللی تاریخ ادیان . استاد تاریخ ادیان
در دانشگاه استکهلم . متخصص ادیان و
مذاهب ایرانی .

علی نصوح الظاهر Ali Nassouh al-Zaher (اردن هاشمی) - سفیر

اردن هاشمی در ایران - نویسنده و مورخ .

پرفسور آنانیاش زایمچکوفسکی Ananiasz Zajaczkowski (لهستان) -

عضو آکادمی علوم لهستان و رئیس انستیتوی

خاورشناسی آکادمی . رئیس و استاد مرکز

خاورشناسی دانشگاه ورشو .

میخائیل زند Mikhail Zand (اتحاد شوروی) - مشاور علمی

انستیتوی ملل آسیا در آکادمی علوم اتحاد

شوروی .

اعضای ایرانی کنگره جهانی ایران شناسان

(بترتیب تقدم القبائی فارسی اسامی)

حبيب الله آموزگار	وزير سابق فرهنگ. نویسنده و محقق
ایرج افشار	رئيس نشریات و روابط کتابخانه های دانشگاه تهران. متخصص کتابشناسی ایران.
دکتر ابراهيم باستانی پاریزی	معلم تاریخ و مدیر مجله دانشکده ادبیات دانشگاه تهران
تیسند دکتر مهدی برکشلی	استاد علم صوت و موسیقی دانشکده علوم و هنرهای زیبای دانشگاه تهران. متخصص تاریخ موسیقی ایران
ذبیح الله بهروز	استاد سابق تاریخ در دانشگاه نظامی.
دکتر احمد بهمنش	استاد تاریخ و معاون دانشکده ادبیات دانشگاه تهران.
دکتر جمشید بهنام	استاد جامعه شناسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران.
دکتر عیسی بهنام	استاد و رئیس گروه باستانشناسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران
دکتر خانبا بایانی	رئيس و استاد گروه تاریخ دانشگاه تهران
بانو ملکزاده بیانی	معلم سکه شناسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران
دکتر مهدی بیانی	استاد ادبیات فارسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران - متخصص خطوط و نسخ خطی فارسی.

- دکتر علی اکبر بینا
رئیس دانشگاه ملی ایران . رئیس مؤسسه مطالعات تاریخی و استاد تاریخ دانشکده ادبیات دانشگاه تهران
- ابوالقاسم پاینده
دکتر حسین پیرنیا
نویسنده و مورخ - نماینده مجلس شورای ملی .
استاد اقتصاد و رئیس مؤسسه علوم اقتصادی دانشکده حقوق دانشگاه تهران
- دکتر احمد تاجبخش
دکتر تقی تفضلی
رئیس کتابخانه مجلس شورای ملی ایران
رایزن فرهنگی سفارت شاهنشاهی ایران در هندوستان
- فریدون توللی
دکتر محمد علی جزائری
باستانشناس - رئیس سابق باستانشناسی فارس
استاد فارسی و رئیس بخش مطالعات ایرانی دانشگاه تکزاس در آوستین (امریکا)
- علی اکبر جعفری
فرهنگ و هنر
رئیس بخش آسیائی روابط فرهنگی در وزارت فرهنگ و هنر
- احمد خان ملک ماسانی
سید احمد خراسانی
مورخ و نویسنده .
معلم دانشکده ادبیات دانشگاه اصفهان
استاد فارسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران .
- دکتر محمد خوانساری
دکتر خوب نظر
نایب رئیس مجلس شورای ملی .
معلم فلسفه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران
استاد تاریخ در دانشگاه پهلوی شیراز
- دکتر عبدالرسول خیام پور
اکبر دانا سرشت
استاد دانشکده ادبیات دانشگاه تبریز .
محقق و نویسنده . متخصص تاریخ ریاضیات و نجوم ایران .
- محمد تقی دانش پژوه
معلم تاریخ ادیان در دانشکده الهیات و معارف اسلامی . متصدی قسمت نسخه های خطی در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران .

استاد تاریخ دانشگاه پهلوی	دکتر ابوالحسن دهقان
سناتور. ادیب و نویسنده.	علی دشتی
معلم تاریخ سیاسی در هنر کده هنرهای تزئینی.	یحیی ذکاء
رئیس موزه مردم شناسی.	
استاد جامعه شناسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران.	دکتر شاهپور راسخ
معلم مؤسسه تربیت معلم. نویسنده.	دکتر آذر رهنما
نویسنده و مورخ	زین العابدین رهنما
معلم تاریخ در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران	دکتر رضوانی
دانشیار تاریخ در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران. رئیس کتابخانه مجلس سنا.	دکتر عباس زریاب خوئی
استاد تاریخ اسلامی دانشکده الهیات و معارف اسلامی تهران	دکتر عبدالحسین زرین کوب
نویسنده	ادوارد ژوزف
معلم باستان شناسی دانشگاه پهلوی شیراز.	علی سامی
رئیس سابق باستان شناسی فارس.	
سناتور. محقق و نویسنده	محمد سعیدی
رئیس کتابخانه ملک تهران. متخصص کتابشناسی ایران.	احمد مهیلی
رئیس دانشکده هنرهای زیبا و استاد معماری دانشگاه تهران.	مهندس هوشنگ سیحون
معلم زبان سانسکریت در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران	داریوش شایگان
استاد دانشکده حقوق دانشگاه تهران	علی پاشا صالح
استاد حقوق در دانشکده حقوق دانشگاه تهران.	دکتر محسن صبا
متخصص کتابشناسی ایران.	
مدیر و استاد گروه جامعه شناسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران	دکتر غلامحسین صدیقی

دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه اوتراخت هلند	دکتر مرتضی صراف
رئیس کتابخانه ملی	ابراهیم صفا
رئیس و استاد زبان فارسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران. متخصص تاریخ ادبیات ایران.	دکتر ذبیح الله صفا
سناتور. متخصص ریاضیات و نجوم اسلامی	سید جلال الدین طهرانی
استاد تاریخ و رئیس دانشکده علوم و ادبیات دانشگاه اصفهان	دکتر عباس فاروقی
شاعر و نویسنده	محمود فرخ
معلم فلسفه دانشکده ادبیات تهران	دکتر احمد فردید
محقق و نویسنده	سعود فرزاد
استاد تاریخ در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران	دکتر حافظ فرمانفرمایان
استاد معماری و رئیس سابق دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران.	مهندس محسن فروغی
معلم زبان شناسی ایرانی در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران.	دکتر بهرام فره وشی
استاد تاریخ اسلام در دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران. رئیس سابق دانشکده الهیات دانشگاه مشهد.	دکتر علی اکبر فیاض
معلم زبان باستانی ایران در دانشگاه پهلوی شیراز.	بانو دکتر بدری قریب
رئیس هنرکده هنرهای تزئینی تهران. استاد زبان شناسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران.	دکتر صادقی کیا
معاون وزارت فرهنگ و هنر.	
استاد تاریخ ادیان و معاون دانشکده الهیات و معارف اسلامی در دانشگاه تهران.	دکتر عبدالحمید گلشن
استاد زبان فارسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران.	دکتر سید صادق گوهرین

- دکتر احمد متین دفتری سناتور . نخست وزیر اسبق . استاد حقوق
دانشکده حقوق تهران
- دکتر جلال متینی استاد زبان فارسی و معاون دانشکده ادبیات
مشهد .
- دکتر مجتهد زاده استاد و کفیل دانشکده معقول و منقول دانشگاه
مشهد .
- دکتر جعفر معجوب دانشیار زبان فارسی دانشکده ادبیات دانشگاه
تهران .
- دکتر محمد محمدی استاد ادبیات عربی در دانشکده الهیات و معارف
اسلامی دانشگاه تهران . استاد ادبیات فارسی
ورئیس مرکز مطالعات فارسی دانشگاه لبنان .
مدیر مجله «الدراسات الادبیه»
سورخ و محقق .
- معیط طباطبائی استاد زبان عربی دانشکده الهیات و معارف
اسلامی دانشگاه تهران .
- دکتر منوچهر مرتضوی استاد و معاون دانشکده ادبیات دانشگاه تبریز .
- مهندس عباس مزدا متخصص باستانشناسی ایران
- دکتر جواد مشکور استاد . تاریخ ادیان در دانشکده ادبیات
دانشگاه تهران .
- دکتر مصطفی معباح زاده استاد حقوق دانشگاه تهران . رئیس روزنامه
کیهان . نماینده مجلس شورای ملی .
- سید محمد تقی مصطفوی باستانشناس . رئیس سابق باستانشناسی ایران
- دکتر جلال مصطفوی متخصص تاریخ طب و علوم ایران .
- دکتر محمد معین استاد دانشکده ادبیات دانشگاه تهران . رئیس
مؤسسه لغت نامه دهخدا .
- دکتر محمد مقدم معاون دانشگاه تهران . مدیر و استاد گروه
زبانشناسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران .

محسن مقدم استاد تاریخ هنر در دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران

دکتر محمد علی موحد
دکتر اصغر مهدوی
مجتبی مینوی
متخصص تاریخ دارائی و مالیات در ایران .
استاد اقتصاد در دانشکده حقوق دانشگاه تهران .
استاد تاریخ اسلام دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران .

دکتر حسین مینوچهر
دکتر پرویز ناتل خانلری
استاد زبان فارسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران
استاد ادبیات فارسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران . وزیر اسبق فرهنگ . مدیرعامل « بنیاد فرهنگ ایران » .

جلال نائینی
دکتر محمود نجم آبادی
دکتر احسان نراقی
جلال نائینی
متخصص در ادبیات و تاریخ هند و ایرانی
دکتر محمود نجم آبادی
معلم تاریخ طب دانشکده طب . معلم دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران .
استاد جامعه شناسی و رئیس مؤسسه جامعه شناسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران
دکتر احسان نراقی
معلم سابق زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه قاهره . محقق و مورخ .

دکتر سید حسین نصر
استاد تاریخ علوم و فلسفه در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران . استاد سابق دانشگاه آمریکائی بیروت و دانشگاه هاروارد

دکتر عزت الله نگهبان
استاد باستانشناسی و رئیس مؤسسه باستانشناسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران .

دکتر عبدالباقی نواب
دکتر ماهیار نوابی
استاد دانشکده پزشکی دانشگاه اصفهان .
استاد زبان فارسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران . رئیس سابق دانشکده ادبیات دانشگاه تبریز

علامه وحیدی سناتور . استاد زبان عربی دانشکده الهیات
ومعارف اسلامی دانشگاه تهران . نایب التولیه
مدرسه عالی سپهسالار

فریدون وهمن دانشیار زبانهای باستانی ایران در دانشگاه
کپنهاگ .

جلال همائی استاد زبان فارسی دانشکده ادبیات دانشگاه
تهران

دکتر لطف الله هنرفر معلم تاریخ دانشکده ادبیات دانشگاه اصفهان
دکتر احسان یارشاطر استاد تاریخ دانشکده ادبیات دانشگاه تهران .
استاد سابق دانشگاه کلمبیا

حبیب یغمائی نویسنده و شاعر . مدیر مجله یغما .

دکتر غلامحسین یوسفی استاد ادبیات فارسی دانشکده ادبیات دانشگاه
مشهد .

مجید یکتائی نویسنده و محقق .

رؤسای افتخاری جلسات همرومی گنگره

پرفسور گئورگ اشتیرنه (نروژ)

استاد عبدالحی حبیبی (افغانستان)

پرفسور زکی ولیدی طوغان (ترکیه)

پرفسور فلیکس تاور (مجارستان)

پرفسور انریکو چرولی (ایتالیا)

شعبه های گنگره

از یازدهم تا شانزدهم شهریورماه ۱۳۴۵، شعبه های پنجگانه گنگره
جهانی ایران شناسان بدین شرح مشغول کار بودند :

شعبه زبان شناسی

شعبه باستانشناسی

شعبه ادبیات و هنر

شعبه علوم و فلسفه و ادیان

شعبه منابع تاریخ سیاسی واجتماعی

در هر کدام از این پنج شعبه ، اعضای ایرانی و غیرایرانی که با توجه برشته های تخصصی خود در آنها نام نویسی کرده بودند شرکت داشتند . جلسات شعبه ها در روزهای یازدهم ، دوازدهم و چهاردهم شهریورماه در تالارهای مخصوص هر کدام در مجل دانشکده ادبیات دانشگاه تهران تشکیل شد . ریاست افتخاری هریک از جلسات هر کدام از شعبه ها با یکی از دانشمندان غیرایرانی بود . برخی از سخنرانها با نمایش اسلاید و فیلم همراه بود . نتایج نهائی تبادل نظرهای هر شعبه در روز آخر کنگره بصورت قطعنامه مخصوص آن شعبه تقدیم کنگره گردید .

شعبه زبان شناسی

مدیر : دکتر احسان یارشاطر

رؤسای افتخاری جلسات :

پروفسور گئورك مورگن اشتیرنه - استاد ابراهیم پور داود - پروفسور ساموئل نوبرگ - پروفسور ژيگموند تلگدی

اعضاء غیر ایرانی

پروفسور آتسوئوچی آشیکاگا (ژاپن)

پروفسور جس آسموسن (دانمارك)

دکتر ا. د. بیوار (انگلستان)

پروفسور آندراآس بودر گلیگتی (مجارستان)

پروفسور میخائیل باگالیووف (اتحاد شوروی)

پروفسور الکساندر بالدیرف (اتحاد شوروی)

پروفسور جرج کامرون (امریکا)

پروفسور فیروز داور (هند)

پرفیسور مارک درسدن (آمریکا)
 پرفیسور ویلهلم آیلرس (آلمان)
 پرفیسور ریچارد فرای (آمریکا)
 پرفیسور رئیچی گاسو (ژاپن)
 پرفیسور لاف هانس (آلمان)
 پرفیسور یانوس هارماتا (مجارستان)
 پرفیسور والتر هینتس (آلمان)
 پرفیسور عابدین اتیل (ترکیه)
 شارل کیفر (فرانسه)
 پرفیسور اتاکار کلیما (چکوسلواکی)
 پرفیسور ولفگانگ لنتس (آلمان)
 پرفیسور ا. کامپمان (هلند)
 دکتر مک کنزی (انگلستان)
 پرفیسور مورگن اشتیرنه (نروژ)
 پرفیسور ساسوئل نوبرگ (سوئد)
 پرفیسور ژرژ ردار (سویس)
 پرفیسور کریستیان رمپیس (آلمان)
 پرفیسور آنتون شال (آلمان)
 ن. شارپ (آمریکا)
 پرفیسور روت اشتیهل (آلمان)
 پرفیسور ژیگموند تلگدی (مجارستان)

اعضای ایرانی :

ابراهیم پورداود
 دکتر محمدعلی جزائری
 دکتر جعفری
 دکتر داریوش شایگان
 دکتر بهرام فره‌وشی

بانو دکتري بدري قريبي

دکتري صادق کيا

دکتري مقدم

دکتري ماهيارنوايي

فريدون وهمن

شعبه ادبيات و هنر

مدیر: دکتري محمد معين

رؤسای افتخاري جلاسات: پرفسور ولفگانگ لنتس - سرور گويا - پرفسور احمد

آتش - پرفسور الکساندر بالديرف

اعضای غيرايراني

دکتري رستم علي اف (اتحاد شوروي)

بانو پروفيسور مليحه انبارجي اوغلو (ترکيه)

پرفسور جس آسموسن (دانمارک)

پرفسور احمد آتش (ترکيه)

کمال الدين عيني (اتحاد شوروي)

پرفسور محمد باقر (پاکستان)

پرفسور الکساندر بالديرف (اتحاد شوروي)

پرفسور يوسف براگينسکي (اتحاد شوروي)

دکتري هيوبرت دارک (انگلستان)

پرفسور ريچارد اتينگهاوزن (امريکا)

سرور گويا (افغانستان)

جمشيد جي کاتراک (هند)

جعفر خليلي (عراق)

پرفسور ولفگانگ لنتس (آلمان)

پرفسور فرانچيسک ماخالسکي (لهستان)

پرفسور عبدالغني ميرزايف (اتحاد شوروي)

صلاح الدين المنجد (لبنان)

ممتاز حسن (پاکستان)
 استاد پیرحسام الدین راشدی (پاکستان)
 دکتر عبداللطیف السعدانی (مراکش)
 پرفسور عندلیب شادانی (پاکستان)
 پرفسور شیخ الاسلام شاہ محمداف (اتحاد شوروی)
 پرفسور فلیکس تاور (چکوسلواکی)
 پرفسور آنانیاش زاینچکوسکی (لهستان)
 میخائیل زند (اتحاد شوروی)

اعضای ایرانی

دکتر مهدی برکشلی
 دکتر مهدی بیانی
 دکتر تقی تفضلی
 محمود تفضلی
 دکتر محمدعلی جزائری
 علی اکبر جعفری
 سید احمد خراسانی
 دکتر حسن خطیبی
 دکتر عبدالرسول خیام پور
 دکتر آذر رهنما
 زین العابدین رهنما
 ادوارد ژوزف
 محمد سعیدی
 احمد سهیلی
 دکتر مرتضی صراف
 دکتر ذبیح الله صفا
 ابراهیم صفا
 محمود فرخ

محمد تقی مدرس رضوی
 دکتر سید صادق گوهرین
 دکتر مجتهدزاده
 دکتر جعفر محجوب
 دکتر منوچهر مرتضوی
 دکتر مصطفی مصباحزاده
 دکتر حسین مینوچهر
 دکتر پرویز خانلری
 جلال نائینی
 دکتر عبدالباقی نواب
 جلال همائی
 حبیب یغمائی
 دکتر غلامحسین یوسنی

شعبه فلسفه و علوم و ادیان

مدیر : دکتر سید حسین نصر
رؤسای افتخاری جلسات: بانو پرفسور آن ماری شیمل - پرفسور فیلیپانی رونکونی -
 پرفسور چارلز آدامس

اعضای غیرایرانی

ولادیمیر ایوانف (ایران)
 استاد پیرحسام الدین راشدی (پاکستان)
 پرفسور فیلیپانی رونکونی (ایتالیا)
 بانو پرفسور آن ماری شیمل (آلمان)

اعضای ایرانی

حبیب الله آموزگار
 ابوالقاسم پاینده
 دکتر خوانساری

اکبر داناسرشت
 محمدتقی دانش پژوه
 بانو دکتر آذر رهنما
 زین العابدین رهنما
 داریوش شایگان
 سید جلال الدین طهرانی
 دکتر فردید
 دکتر مجتهدزاده
 محیط طباطبائی
 دکتر محمدجواد مشکور
 دکتر حسن مینوچهر
 جلال نائینی
 دکتر محمود نجم آبادی

شعبه منابع تاریخ سیاسی و اجتماعی

مدیر: مجتبی مینوی

رؤسای افتخاری جلسات: پرفسور برنارد لیویس - پرفسور راجر سیوری - دکتر بینا -

دکتر ا. ج. بویل

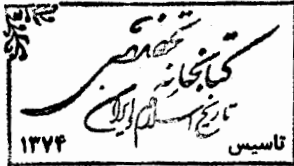
اعضای غیرایرانی

دکتر علی الشابی (تونس)
 پرفسور عبدالکریم علیزاده (اتحاد شوروی)
 دکتر ا. د. بیوار (انگلستان)
 دکتر ج. ا. بویل (انگلستان)
 دکتر هلموت بروان (آلمان)
 پرفسور انریکوچرولی (ایتالیا)
 پرفسور عدنان صادق ارزی (ترکیه)
 دکتر برت فراگنر (اتریش)

پرفسور گارسيا گومز (اسپانيا)
 پرفسور گوستاوفن گرون بام (امريكا)
 استاد عبدالحی حبیبی (افغانستان)
 ميخائيل ايوانف (اتحاد شوروی)
 ولاديمير ايوانف (ايران)
 پرفسور کاست یا هن (هلند)
 بانو د کتر نيکی کدی (امريكا)
 احمد علی کهزاد (افغانستان)
 بانو پرفسور آن لمبتن (انگلستان)
 پرفسور برنارد لیویس (انگلستان)
 د کتر لارنس لاکهارت (انگلستان)
 د کتر ميشل سزاوی (کانادا)
 پرفسور ممتاز حسن (پاکستان)
 پرفسور اشتیاق حسین قریشی (پاکستان)
 پير حسام الدين راشدی (پاکستان)
 پرفسور هانس رويمر (آلمان)
 پرفسور راجر. م. سیوری (کانادا)
 پرفسور آنتون شال (آلمان)
 پرفسور ل. ا. شومان (هلند)

اعضاء ایرانی

ایرج افشار
 د کتر ابراهیم باستانی پاریزی
 ذبیح الله بهروز
 د کتر احمد بهمنش
 د کتر خانبا بایانی
 د کتر جمشید بهنام
 د کتر حسین بینا

دکتر حسین پیرنیا
 دکتر احمد تاجبخش
 علی اکبر جعفری
 احمد خان ملک ساسانی
 دکتر ابوالحسن دهقان
 دکتر شاهپور راسخ
 دکتر آذر رهنما
 دکتر عباس زریاب خوئی
 علی پاشا صالح
 دکتر محسن صبا
 دکتر عباس فاروقی
 دکتر حافظ فرمانفرمائی
 دکتر علی اکبر فیاض
 دکتر عبدالحمید گلشن
 دکتر احمد متین دفتری
 دکتر مجتهد زاده
 محیط طباطبائی
 دکتر محمد علی موحد
 دکتر اصغر مهدوی
 دکتر احسان نراقی
 حبیب یغمائی
 مجید یکتائی

شعبه باستان شناسی

مدیر : دکتر عزت الله نگهبان
رؤسای افتخاری جاسات : دکتر مایرن اسمیت - پرفسور نامیواگاسی پرفسور
فن گرون باوم - دکتر عیسی بهنام - پرفسور رمان گیرشمن

اعضای غیر ایرانی

- دکتر ا. د. بیوار (انگلستان)
پرفسور جرج کاسرون (امریکا)
پرفسور فیروز داور (هند)
پرفسور ناسیو اگاسی (ژاپن)
پوفسور ریچارد اتینگهاوزن (امریکا)
پرفسور ریچارد فرای (امریکا)
پرفسور گرار دو نیولی (ایتالیا)
پرفسور والتر هیتنس (آلمان)
احمد کهزاد (افغانستان)
دکتر ولفرام کلایس (آلمان)
پرفسور والتر لوشای (آلمان)
دکتر ه. ک. میرزا (هند)
بانو پرفسور ادیت پرادا (امریکا)
پرفسور آرماس سالونن (فنلاند)
پرفسور دانیل اشلومبرژه (فرانسه)
ر. ن. شارپ (امریکا)
دکتر دیوید استروناخ (انگلستان)
پرفسور جوزپه توچی (ایتالیا)
پرفسور لوئی واندن برگ (بلژیک)
پرفسور گئوویدن گرن (سوئد)

اعضای ایرانی

- دکتر عیسی بهنام
بانو ملکزاده بیانی

بانو دکتر سیمین دانشور

فریدون توکلی

علی سامی

مهندس هوشنگ سیحون

مهندس عباس مزدا

محمد تقی مصطفوی

دکتر پرویز ورجاوند

لطف‌اله هنر فر

سخنرانان جلسات عمومی و جلسات شعبه‌های پنج‌گانه

و عنوان سخنرانیهای ایشان

(بترتیب تقدم اسمی ناطقین بر حسب التبای فارسی)

پرفسور احمد آتش (ترکیه)

در باره یک نسخه خطی از منشآت خاقانی (به فارسی)

پرفسور چارلز آدامس (کانادا)

نکاتی در باره تاریخ اسلام شناسی (به انگلیسی)

پرفسور جسی آسموسن (دانمارک)

ترجمه‌های نسخ حافظ به خط عبری (به انگلیسی)

پرفسور اتسوئوجی آشیکاگا (ژاپن)

ترجمه و ترجمه مجدد (به انگلیسی)

پرفسور ویلهلم آیلرس (آلمان)

نامهای «کتل» در زبان فارسی (به آلمانی)

پرفسور ریچارد اتینگهاوزن (آمریکا)

یک متن مصور کهن از ترجمه تاریخ عالم طبری توسط بلعمی
(به انگلیسی)

دکتر دیوید استروناخ (انگلستان)

دانشکده ها و آتشگاه های ایران (به انگلیسی)

دکتر مایرن اسمیت (آمریکا)

آثار معماری ایران بعنوان اسناد فرهنگی ، و جمع آوری اسناد مربوط
به آثار معماری ایرانی (به انگلیسی)

گزارش کوتاهی درباره پیشنهاد تنظیم بایگانی های اسلامی و طرز
این کار (به انگلیسی) - پیشنهاد تشکیل یک بایگانی عکسی شاهنشاهی
بمنظور تهیه اسناد عکسی برداری شده مربوط به تاریخ و فرهنگ و تمدن
ایران (به انگلیسی)

پرفسور محمد اسحق (هند)

روابط تاریخی ایران و هند و منابع آن (به انگلیسی)

ایرج افشار (ایران)

مسائل کتابشناسی مربوط به ایران شناسی (به فارسی)

میخائیل ایوانف (اتحاد شوروی)

نکاتی چند درباره مراحل اساسی تاریخ ایران در قرون کهن و قرون

وسطی (به فارسی)

پرفسور محمد باقر (پاکستان)

تاریخ مختصر تحول زبان و ادبیات فارسی در پاکستان و هند (به فارسی)

پرفسور میخائیل باگالیوف (اتحاد شوروی)

کلمه « برزمدان » در کتیبه آرامی اسوان در مصر علیا (به فارسی)

- پرفسور آلکساندر بالدیرف (اتحاد شوروی)
- ملاحظات در باره یوتوپی (مدینه فاضله) در ادبیات فارسی (به فارسی)
- دکتر میژری بچکا (چکسلواکی)
- ایران شناسی در چکسلواکی (به فرانسه)
- پرفسور آندرا آس بدر گلیگتی (مجارستان)
- در باره لغات فارسی «کودکس کومانیکوس» (به فارسی)
- پرفسور یوسف براگینسکی (اتحاد شوروی)
- گسترش جهانی ادبیات فارسی (به فارسی)
- دکتر مهدی بروکسلی (ایران)
- مطالعات تازه در باره موسیقی ایران (به فرانسه)
- دکتر ا. ج. بویل (انگلستان)
- مطالعاتی در باره منابع دوران ایلخانی تاریخ ایران (به انگلیسی)
- استاد دکتر عیسی بهنام (ایران)
- اشکانی یا ساسانی؟ (به فارسی)
- دکتر ا. د. بیوار (انگلستان)
- مهرهای شخصی و دیوانی دوره ساسانی (به انگلیسی)
- ابوالقاسم پاینده (ایران)
- نفوذ فرهنگ و سیاست و زبان ایران در عربستان مقارن با ظهور اسلام
- (به فارسی)
- پرفسور ادیت پرادا (آمریکا)
- مهرهای استوانه‌ای و روابط بین‌المللی در اواخر هزاره دوم (به انگلیسی)
- پرفسور آرتر ابهام پوپ (آمریکا)
- هنر بمنزله یکی از عناصر اصلی تاریخ ایران (به انگلیسی)

- دکتر احمد تاج بخش (ایران)
- نکاتی در باره مسائل تاریخ ایران (به فارسی)
- علی نهاد تارلان (ترکیه)
- شعراى فارسى زبان ترکیه . گوشه‌ای از تاریخ ادبیات فارسى (به فارسى)
- پرفسور فلیکس تاور (چکوسلوواکی)
- ادبیات عامیانه فارسى (به فرانسه)
- پرفسور زیگموند تلگدی (مجارستان)
- در باره یکی از قواعد تاجیکی (به فرانسه)
- سید جلال‌الدین تهرانی (ایران)
- تاریخ ریاضیات و نجوم در ایران اسلامی (به فارسى)
- پرفسور سونیتی کومار چاترجی (هند)
- تمدن ایران و اثر آن در دنیا از دوران هخامنشی ببعده (به انگلیسی)
- پرفسور انریکو چرولی (ایتالیا)
- منابع افریقائی تاریخ ایران (به فرانسه)
- ابوالمجد حجتی (ایران)
- آئین زرتشتی ، یک فرهنگ باستانی آموزشی و اجتماعی ایران
(به انگلیسی).
- اکبر دانا سرشت (ایران)
- سهروردی (به فارسى)
- محمد تقی دانش پژوه (ایران)
- تاریخ فلسفه در چهار قرن اخیر ایران (به فارسى)
- پرفسور فیروز داور (هند)
- طرق و وسائل جمع آوری تاریخ جامع ایران (به انگلیسی)
- استاد پیر حسام‌الدین راشدی (پاکستان)
- روابط فرهنگی ایران و سند (به فارسى)
- پرفسور ژرژ ردار (سوئیس)
- اطلس زبان شناسی ایران (به فرانسه)

استاد دکتر رضا زاده شفق (ایران)
 نکاتی در باره طرز تدوین تاریخ ایران (به انگلیسی)
 پرفسور هانس رویمر (آلمان)
 در باره پیشرفت مطالعات ایران شناسی (به آلمانی)
 دکتر آذر رهنما (ایران)
 نقش زن ایرانی در تاریخ باستانی ما (به فارسی)
 میخائیل زنده (اتحاد شوروی)
 کوششی برای حل دوسرجه تاریخ از مراحل ابتدائی تاریخ ادبیات
 فارسی (به فارسی)
 پرفسور آراس سالونن (فنلاند)
 منابع تاریخ باستانی (به انگلیسی)
 دکتر عبداللطیف السعدانی (سراکش)
 ایران و کشور مغرب (به عربی)
 پرفسور راجر سیوری (کانادا)
 تاریخ استفاده از سلاح های گرم در ایران (به فارسی)
 داریوش شایگان (ایران)
 قوه متخیله در عرفان ایرانی و هندی (به فارسی)
 پرفسور ل. ا. شومان (هلند)
 انواع مختلف تاریخ ایران و اسلام (به انگلیسی)
 بانو پرفسور آن ماری شیمل (آلمان)
 ترک و هندو، یک سمبل ادبی (به انگلیسی)
 مهرداد جواد صدقی (ایران)
 حفاریهای جدید در کنار دریاچه رضائیه (به فارسی)
 استاد دکتر ذبیح اله صفا (ایران)
 جستجوی حقائق تاریخی در داستانهای ملی ایران (به فارسی)
 پرفسور زکی ولیدی طوغان (ترکیه)
 قبایلی که هیاطله را بوجود آوردند (به فارسی)

دکتر رستم علمی اف (اتحاد شوروی)
 سعدی و تصوف (به فارسی)
 پرفسور عبدالکریم علیزاده (اتحاد شوروی)
 بحثی در بارهٔ مراحل اجتماعی و اقتصادی در دوران سلطنت سلجوقیان
 در ایران (به فارسی)
 کمال‌الدین عینی (اتحاد شوروی)
 خواجهی کرمانی و دیوان او (به فارسی)
 پرفسور ریچارد فرای (اسریکا)
 استعمال مهرهای گلی در ایران باستان (به انگلیسی)
 دکتر احمد فردید (ایران)
 فلسفه تاریخ (به فارسی)
 مسعود فرزاد (ایران)
 عروض فارسی از نظر ریاضی (به فارسی)
 دکتر حافظ فرمانفرمایان (ایران)
 مسائل مختلف مربوط به تاریخ جدید ایران (به فارسی)
 دکتر بهرام فره‌وشی (ایران)
 فرهنگ پهلوی و فارسی (به فارسی)
 پرفسور فیلیپانی رونکونی (ایتالیا)
 برخی عناصر «ام‌الکتاب» از نظر تاریخ نهضت‌های عرفانی در ایران
 (به ایتالیایی)
 جمشید کاوس جی کاتراک (هند)
 زبان زرتشت (به انگلیسی)
 دکتر پرویز کاظمی (ایران)
 ضرورت بررسی تازه‌ای در نوشته‌های مورخان یونانی و رومی در بارهٔ
 ایران (به فارسی)
 پرفسور جرج کامرون (اسریکا)
 کتیبه‌های داریوش در پاسارگاد (به انگلیسی)

استاد احمد علی کهزاد (افغانستان)
 تحقیقات باستان‌شناسی در افغانستان (به فارسی)
 پرفسور رئیس‌چی گامو (ژاپن)
 تاریخ روابط فرهنگی ایران و ژاپن (به انگلیسی)
 دکتر ایلیا گروشویچ (انگلستان)
 کتیبه معبد بغلان در افغانستان (به انگلیسی)
 پرفسور گک. فن گرون باوم (امریکا)
 ادبیات در تمدن اسلامی (به انگلیسی)
 پرفسور ژیلبر لازار (فرانسه)
 آوا نویسی زبان فارسی (به فرانسه)
 دکتر لارنس لاکهارت (انگلستان)
 پیشنهاد هائی درباره کتابشناسی جدید ایران (به انگلیسی)
 پرفسور ولفگانگ لنتس (آلمان)
 مسائل جاری در تحقیقات روستائی (به آلمانی)
 دکتر هاینتس لوشای (آلمان)
 تبعات و کاوشهای باستان‌شناسی آلمانی در ایران (به آلمانی)
 پرفسور برنارد لیوینی (انگلستان)
 اسناد تاریخی ایران اسلامی (به انگلیسی)
 دکتر علیرضا مجتهد زاده (ایران)
 افکار دینی نزاری قهستانی ، یک شاعر اسمعیلی (به فارسی)
 دکتر منوچهر مرتضوی (ایران)
 کیفیت استفاده از منابع ادبی برای مسائل تاریخی (به فارسی)
 پرفسور گئورگ مرگن اشتیرنه (نروژ)
 زبانهای ایرانی بعنوان یک منبع تاریخ (به انگلیسی)
 مهرداد عباسی سزدا (ایران)
 ارزش تاریخی جام زرین مانائی مشکوفه در ناحیه دریاچه ارومیه
 (به فارسی)

- دکتر محمد جواد مشکور (ایران)
- المقالات والفرق اشعری (به فارسی)
- استاد دکتر محمد معین (ایران)
- فرهنگ نویسی فارسی (به فارسی)
- صلاح الدین المنجد (لبنان)
- ضرورت تدوین دائرة المعارف شرح حال و کتابشناسی مؤلفین اسلامی
- عرب زبانی که اصلاً ایرانی بوده اند (به فرانسه)
- دکتر ه. ک. میرزا (هند)
- مسائلی چند درباره ایران ما قبل تاریخ (به انگلیسی)
- پرفسور عبدالغنی میرزایف (اتحاد شوروی)
- تذکره های قرون شانزدهم تا بیستم در ماوراءالنهر (به فارسی)
- دکتر حسین مینوچهر (ایران)
- بنای تصوف (به فارسی)
- استاد مجتبی مینوی (ایران)
- تدابیری بجهت جمع آوری مواد از برای تألیف تاریخ ایران
- (به فارسی) .
- جلال نائینی (ایران)
- ریشه اولین اختلاف در اسلام (به فارسی)
- دکتر محمود نهم آبادی (ایران)
- جندی شاپور (به فارسی)
- استاد دکتر سید حسین نصر (ایران)
- برخی مسائل مربوط به تاریخ فلسفه اسلامی در ایران (به فارسی)
- استاد دکتر عزت اله نگهبان (ایران)
- مارلیک و مسائل باستان شناسی آن (به فارسی)
- دکتر ماهیار نوابی (ایران)
- پسوند « انگ » در زبان فارسی (به فارسی)
- پرفسور ساموئل نوبرگ (سوئد)
- راجع به اصطلاح « پهلوی » (به انگلیسی)

- دکتر نیکول (امریکا)
 کاوشهای باستان‌شناسی در فارسی (به انگلیسی)
 پرفسور گارارد و نیولی (ایتالیا)
 اطلاعاتی درباره کارهای باستان‌شناسی ایتالیائی در سیستان (به فرانسه)
 پرفسور لوئی واندن برگ (بلژیک)
 حل مسائل مربوط به هنر برنز لرستان (به فرانسه)
 علامه وحیدی (ایران)
 خصائص فلسفه اسلامی (به فارسی)
 پرفسور گئو ویلدن گرن (سوئد)
 مسائل مربوط به تاریخ اشکانیان و ساسانیان (به فرانسه)
 پرفسور یانوس هارباتا (مجارستان)
 تعبیری از مفهوم کتیبه بزرگ بیستون به فارسی باستانی (به انگلیسی)
 پرفسور الای هانسن (آلمان)
 درباره فهرست کردن نسخه‌های پهلوی (به آلمانی)
 پرفسور والتر هینتس (آلمان)
 منشاء خط میخی هخامنشی (به آلمانی)
 استاد دکتر احسان یارشاطر (ایران)
 زبانهای ایرانی سرزمین ماد (به فارسی)
 پرفسور کاست یاهن (هلند)
 ایران ، مهد نخستین تاریخ جهان (به انگلیسی)

دانشنامه شعبه زبان‌شناسی

۱ - با در نظر گرفتن اهمیتی که لهجه‌های جدید ایرانی در تنوعات ایران‌شناسی دارد ، و بادر نظر گرفتن ضرورت فوری گردآوری آن‌ها بطریق علمی و منطقی قبل از آنکه این لهجه‌ها از میان روند ، بقید فوریت از مقامات عالی کشورهایی که در آنها زبانهای ایرانی صحبت میشود خصوصاً از دولت شاهنشاهی ایران تقاضا میشود که پشتیبانی معنوی و مادی کامل در کار تدوین و چاپ اطلس لهجه‌های ایرانی مبذول دارند .

۲ - شعبه زبان شناسی کنگره اسیدوار است ایران شناسانی که در قسمت‌های گوناگون تخصص دارند تا سرحد امکان در نقل و تحریر زبان فارسی به الفبای لاتین سیستم واحدی را بکار برند. این شعبه توصیه می‌کند که بعنوان اولین قدم در راه توحید طرق تحریر و برگرداندن عین کلمات و یا آوا نویسی کلمات فارسی در مورد حروف صامت جدول زیر بکار برند.

	<u>Translitt.</u>	<u>Transcr.</u>		<u>Translitt.</u>	<u>Transcr.</u>
ب	b	b	ط	t	t
پ	p	p	ظ	z	z
ت	t	t	ع	c	,
ث	s	s	غ	q	q
ج	j	j	ف	f	f
چ	c	c	ق	q	q
ح	h	h	ك	k	k
خ	x	x	گ	g	g
د	d	d	ل	l	l
ذ	z	z	م	m	m
ر	r	r	ن	n	n
ز	z	z	و	v	v
ژ	z	z	ه	h	h
س	s	s	ی	y	y
ش	s	s	ء	,	,
ص	s	s			
ض	z	z			

قطب‌نامه شعبه ادبیات و هنر

۱ - در تاریخ ایران که تألیف آن مورد نظر است در هر بخشی باید قسمتی به «ادبیات» و قسمتی به «هنر» اختصاص داده شود.

۲ - تاریخ ایران بهر نحوی که تقسیم شود (به اعتبار دوران فرمانروایی سلسله‌ها و قرن‌ها یا به اعتبار وقایع مهم یا تقسیمات محلی و نظیر آن) باید «ادبیات

و هنر» پس از فصول مربوط به تحقیق در اوضاع سیاسی و اجتماعی مورد بحث قرار گیرند .

۳ - در فصلهای مربوط به «ادبیات» نخست کلیات اوضاع ادبی هر عهد مورد بحث قرار گیرد و آنگاه از بزرگترین شاعران و نویسندگان به اختصار گفتگو شود .

۴ - در فصول مربوط به هنرها نخست کلیات وضع هنری هر عهد (معماری، نقاشی و مینیاتور، موسیقی، خط، تذهیب، منبت کاری، کاشیکاری، قالی بافی، نساجی و هنرهای خاص هر دوره با محل) مورد بحث قرار گیرند و سپس از بزرگترین هنرمندان گفتگو شود .

۵ - چون در نظر است که تاریخ ایران به عنوان بخشی از تاریخ جهان و بارعایت پیوستگی با تاریخ سایر نقاط تدوین شود، بدیهی است که ادبیات و هنر ایرانی نیز بعنوان جزوی از ادب و هنر جهانی مورد بررسی قرار خواهد گرفت و تأثیر متقابل آنها در یکدیگر گوشزد خواهد گردید، و مخصوصاً در دوره اسلامی رابطه آنها با ادب و هنر اسلامی تشریح خواهد شد .

۶ - چون منابع مربوط به ادب و هنر بسیار فراوان است، پیشنهاد می شود که گروهی از متخصصان ایرانی با همکاری ایران شناسان کشورهای دیگر به بررسی آنها بپردازند و فهرستی جامع لااقل از مهمترین و مفیدترین منابع ترتیب دهند .

کتابهای ذیل (با نظر انتقادی) مورد تأیید اعضای کنگره است:

تاریخ ادبیات فارسی، تألیف ادوارد براون .

» » » » هرمان اته (با نظر به ترجمه آن از آقای دکتر رضا زاده شفق)

» » » » یان ریپکا

» » » » جلال الدین همائی

» » » » دکتر رضا زاده شفق

تاریخ ادبیات در ایران، تألیف دکتر ذبیح الله صفا .

شعرالعجم، تألیف شبلی نعمانی .

سخن و سخنوران، تألیف بدیع الزمان فروزانفر .

در بیشتر این کتابها منابع مختلف تحقیق در ادب فارسی ذکر شده است. علاوه بر منابع مذکور، کتابهایی از قبیل تذکره‌های معتبر شاعران فارسی زبان، مستون دیوانها و منظومه‌های فارسی و مقدمات تحقیقی آنها، متنهای تاریخی و ادبی، منشور و کتابهای ادب و بلاغت و بعضی کتابهای تاریخ که در آنها از رجال علم و ادب گفتگو شده است (مانند حبیب السیر و تاریخ عالم آرای عباسی و نظایر آن) نیز مورد استفاده واقع خواهد شد.

۷- منابع مربوط به هنر ایران نیز در رشته‌های گوناگون هنری بسیار است، و پیشنهاد میشود که گروهی از ایرانیان با همکاری ایران‌شناسان کشورهای دیگر به بررسی و انتخاب آنها بپردازند.

در حال حاضر کتابهای ذیل (با نظر انتقادی) مورد تأیید اعضای کنگره است :

هنر ایران، تألیف پروفیسور پوپ
آثار ایران، نشریه اداره کل باستان‌شناسی (دوره)
گزارشهای باستان‌شناسی اداره کل باستان‌شناسی (دوره)
تاریخ صنایع ایران، تألیف دکتر کریستی ویلسن (با ترجمه فارسی از عبدالله فریار)
راهنمای صنایع اسلامی، تألیف دیماند (با ترجمه عبدالله فریار)
نمونه خطوط خوش کتابخانه شاهنشاهی ایران، تألیف دکتر مهدی بیانی
میراث ایران، تحت نظر آبربری (با ترجمه فارسی - بهنگاه ترجمه و نشر کتاب)
میراث اسلام، تحت نظر ارنولد و گیوم (با ترجمه فارسی)
هنر ایران، تألیف آندره گدار.
نقاشی ایران، تألیف بازیل گری.
ایرانیان - مادها - هخامنشیان، تألیف گیرشمان
پارتها و ساسانیان، تألیف گیرشمان
هنر ایران قدیم، تألیف ادیت پورادا
ایران در زمان ساسانیان، تألیف کریستن سن (با ترجمه فارسی)
سرگذشت موسیقی، تألیف خالقی (جلد ۲)

تذکره الخطاطین، تألیف میرزا سنگلاخ
 کارنامه بزرگان ایران، نشریه اداره تبلیغات و رادیو.
 احوال و آثار خوشنویسان در ۷ جلد، تألیف دکتر مهدی بیانی.
 انتشارات اداره کل باستانشناسی و وزارت فرهنگ و هنر درباره مباحث
 هنری (از قبیل آنچه در مجله های هنر و مردم - نقش و نگار - موسیقی) دوره های
 مختلف و نظایر آنها انتشار یافته است.
 میراث ایران، تألیف ریچارد فرای.

بدیهی است که ادبیات به معنای عام علاوه بر آثار منظور و منشور
 ادب شامل آثار علمی و فلسفی و دینی و مذهبی نیز خواهد شد، و چون قسمتی از این
 آثار در کمیته علوم و فلسفه و ادیان و سایر کمیته ها مورد بحث قرار خواهد گرفت
 باید ترتیبی داده شود که هماهنگی بین برنامه های این کمیته ها با کمیته
 ادبیات و هنر تأمین گردد و از فوت شدن یک نکته یا تکرار یک بحث جلوگیری
 شود.

اعضای محترم کمیته وعده فرمودند که بعداً فهرست منابع معتبر مربوط
 به ادبیات و هنر را به دبیرخانه کنگره ارسال دارند.

قطعه نامه شعبه فلسفه و ادیان

۱ - فهرست دقیقی از کتب و مقالات بزبانهای اروپائی و نیز بفارسی
 و عربی و اردو و ترکی و زبانهای دیگر درباره تصوف، ملل و نحل، فلسفه،
 و علوم با تقسیم بندی دقیق بحسب موضوع تهیه شود.

۲ - فهرست کاملی از کتب خطی و نسخ مربوط به فلسفه و مذهب و علوم
 در ایران و ممالک دیگر تهیه شود.

۳ - درباره سیر فکری و دینی و فرهنگی دوره باستانی ایران، با توجه
 بمتون باقی مانده در زبان پهلوی و نیز توجه به روابط با مشارب فکری یونانی
 و اسکندرانی و هندی تحقیقات جامع انجام شود.

۴ - کتب تاریخ فلاسفه و حکما و عرفا و تاریخ مذاهب و فرق که
 چاپ نشده است از کتب قدیم تر مانند عنوان الحکمة والامد علی الابد گرفته
 تا متون قرون اخیر طبع شود.

۵ - متون مهم علمی و فلسفی و کلاسی عرفانی طبق یک برنامه منظم با شروع از مهمترین متون تحت نظر گروهی از متخصصین در این رشته ها چاپ شود .

۶ - دائرة المعارف ها و جنگهای علمی و مربوط به صنایع و فنون مخصوصاً آنچه در قرون بعدی بفارسی در ایران و هند و پاکستان و افغانستان و آسیای مرکزی تألیف شده است جمع آوری شده و برگزیده آن چاپ شود .

۷ - تحقیق دقیقی در تاریخ فلسفه و دین و علوم در سایر ممالک که رابطه فرهنگی و فکری با ایران داشته اند انجام پذیرد .

۸ - تحقیقات دقیق در باره تشیع و اسلام در ایران بطور کلی انجام یافته در دسترس دانشمندان جهان قرار گیرد .

۹ - در تدوین تاریخ هر یک از این رشته ها ، یعنی فلسفه و کلام و تصوف و عرفان و علوم مختلفه اولاً یک طرح کلی با همکاری دانشمندان صاحب نظر تهیه شود ، ثانیاً بعد از تقسیم بندی ، تاریخ و مسائل هر یک از این علوم با فصول مشخص آن برای تحقیق و بررسی و بالاخره تدوین تاریخ دقیق آن بشخص با صلاحیتی واگذار شود .

طعننامه شعبه منابع تاریخ

پیشنهاد میشود که بمنظور تدوین یک تاریخ کامل و جامع ایران یک مرکز تهیه اسناد تاریخی در داخل کتابخانه پهلوی تاسیس شود که وظایف آن عبارت خواهد بود از :

۱ - بنیاد نهادن یک شعبه دائمی جمع آوری اسناد و مکتوبات ، که این شعبه کلیه اسناد و مکتوباتی را که بجهت تدوین و تألیف تاریخ لازم است ، خواه در دوائر دولتی یا مجموعه های خصوصی ، خواه در ادارات مرکزی یا ادارات محلی ، خواه در ایران یا در خارج از ایران تعیین کند و فهرست مندرجات آنها را وسجل و مشخصات آنها را منتشر کند تا محققین و متتبعین بتوانند از معلومات مندرج در آنها استفاده نمایند .

۲ - فهرستی تهیه کند از کلیه منابع و مآخذ اطلاعات مندرج در مراجع تاریخی و تراجم احوال و غیره که مربوط شود به اشخاص یاد شده باسم و رسم که در تاریخ ایران سهمی داشته اند و دارند .

۳ - یک جدول کلی و جامع سال بسال مربوط بطول تاریخ ایران تهیه کند مشتمل براساسی وتواریخ سنوات فرمانروایان ووزراء وحکام وصاحبان مناصب و مشاغل مختلف دولتی چه در مراکز حکومت وچه در نقاط خارج مرکز

۴ - چون عکس کتیبه های فارسی موجود در نقاط مختلف کشور تا آخر عهد صفویه مقرر است که در مجموعه معینی منتشر شود ، این مرکز تهیه اسناد صورتی از کلیه کتیبه های غیرفارسی مربوط بان ادوار و همه کتیبه های مربوط بدوره های بعد از صفویه تهیه نموده محل آنها را تعیین و عکس آنها را جمع آوری ودر صورت لزوم واسکان متن و عکس آنها را منتشر کند .

طرحنامه شعبه باستان شناسی

۱ - کمیته باستان شناسی تشکیل یک کتابخانه کامل باستان شناسی را جهت جمع آوری و تمرکز منابع و مأخذ کامل بمظور تحقیقات لازم در تنظیم و تألیف دورانه های مختلف باستان شناسی ایران ضروری میداند . در این زمینه پیشنهاد میکند که کلیه باستان شناسان خارجی در ایران تألیفات و مقالات خود را برای کتابخانه پهلوی ارسال دارند تا از این راه تسهیلات کافی برای ایجاد چنین کتابخانه ای بعمل آید .

۲ - بنظر کمیته باستان شناسی بهتر است از تاریخ جامع ایران که مورد نظر است ، یک متن کامل فارسی و یک متن دیگر بزبانهای مختلف خارجی بر حسب زبانهایی که هر یک از متخصصین برای نوشتن فصول مربوط بخود بکار برده اند بچاپ برسد . ضمناً علاوه بر متن کتاب ، مقالات و یا فصول الحاقی در هر قسمت از کتاب تألیف و بدان اضافه گردد .

۳ - برای تنظیم قسمت باستان شناسی در کتاب تاریخ ایران ، سه کمیته بترتیب برای دوره ماقبل تاریخ و آغاز تاریخ ایران ، دوره تاریخی ایران پیش از اسلام ، دوره تاریخ ایران اسلامی تشکیل گردد که هر کدام منابع و مأخذ مربوط

بقسمت خود را گردآوری کنند . بعنوان مسئولین این کمیته ها اشخاص ذیل
از طرف شعبه باستان شناسی در نظر گرفته شده اند :
کمیته باستان شناسی دوره ماقبل تاریخ و آغاز تاریخ ایران : پرفسور
دایسن ، پرفسور مورگن ، پرفسور نگهبان .
کمیته باستان شناسی دوران تاریخ پیش از اسلام ایران : پرفسور
گیرشمن ، بانو پرفسور پرادا ، دکتر استروناخ .
کمیته باستان شناسی و دوران تاریخ اسلامی ایران : پرفسور اتینگهاوزن ،
پرفسور بهنام ، و شخص ثالثی که بعداً تعیین خواهد شد .

قطنامه نگاره جهانی ایران شناسان

کنگره بین‌المللی ایران‌شناسان که از تاریخ ۹ تا ۱۶ شهریورماه ۱۳۴۰ تحت سرپرستی عالی‌ه اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و بدعوت کتابخانه پهلوی بمنظور تأمین یک همکاری علمی بین‌المللی در امر تعیین منابع لازم جهت تألیف یک تاریخ کامل ایران، در تهران تشکیل گردید:

۱ - مراتب سپاسگزاری عمیق خویش را از بابت عنایات عالی‌ه اعلیحضرت همایون شاهنشاه و علاقه خاصی که معظم‌له نسبت بکار این مجمع که خود بتشکیل آن فرمان داده بودند در هنگام افتتاح آن با ایراد نطقی در عالیترین سطح فرهنگی و انسانی ابراز فرمودند، بپیشگاه همایونی تقدیم میدارد.

۲ - تشکرات صمیمانه خویش را از بابت تشکیل این کنگره و پذیرائی بسیار گرمی که شایسته عالیترین سنن مهمان‌نوازی ایرانی است بکتابخانه پهلوی اظهار میدارد.

۳ - کنگره آرزومند است که تماسهای دانشمندان و مراکز علمی و فرهنگی که بمطالعات ایران‌شناسی اشتغال دارند بطور مستمر ادامه یابد و همکاری بین‌المللی مؤثری را در این زمینه بوجود آورد. بدین منظور کنگره بسیار مناسب و مفید میداند که:

اولا (یک اتحادیه بین‌المللی ایران‌شناسان تأسیس گردد که دبیرخانه آن کتابخانه پهلوی در تهران باشد، و اساسنامه و برنامه کار آن توسط همین دبیرخانه تنظیم گردد.

ثانیا (یک کمیته مدیره دائمی مرکب از اعضای ایرانی و بین‌المللی بمنظور تشکیل کنگره‌های آینده ایران‌شناسی که هر سه سال یکبار در کشورهای مختلف برگزار خواهند شد تشکیل شود.

۴ - کنگره علاقه خاص خود را بدیک همکاری مؤثر بین‌المللی بین سازمانها و دانشمندان صلاحیتدار در امر تهیه اسناد و منابع لازم و کمک بتألیف یک تاریخ کامل ایران براساس خط مشی کلی که اعلیحضرت همایون شاهنشاه در نطق افتتاحیه خود در کنگره تعیین فرمودند ابراز میدارد. بدین منظور:

اولاً) بتمام مراکز علمی و دانشگاهی و سایر سازمانهای فرهنگی بین‌المللی یا ملی که فعالیت آنها با مطالعات تاریخی ارتباط دارد توصیه میکند که در امر تألیف این تاریخ با کمیته‌ای که در آینده برای این کار ایجاد خواهد شد منتهای همکاری را مبذول دارند.

ثانیاً) بهمئه کتابخانه‌ها و آرشیوها و موزه‌ها و نیز بصاحبان مجموعه‌های خصوصی که دارای اسناد فرهنگی یا تاریخی یا هنری ایرانی هستند توصیه میکند که کمال کوشش را بعمل آورند تا کمیته نامبرده بتواند برای تألیف این تاریخ بهمئه این منابع دسترسی داشته باشد.

۵ - توصیه میکند که یک کمیته بین‌المللی کتابشناسی ایرانی برای تهیه فهرستهای کامل کتب خطی و کتابشناسی ایران تأسیس گردد.

۶ - توصیه میکند که فهرست مشروحی از آثار و ابنیه تاریخی ایران با اساس اطلاعات دقیق تاریخی و جغرافیائی تنظیم گردد و حفريات لازم به روش علمی بعمل آید.

۷ - توصیه میکند که یک طریق واحد برای نقل کلمات ایرانی بزبانها و خطوط مختلف در نظر گرفته شود.

۸ - توصیه میکند که کارهای مربوط بتدوین و انتشار اطلس لهجه‌های ایرانی که بنا بتوصیه بیست و چهارمین انجمن بین‌المللی خاورشناسان در سونیخ از سال ۱۹۵۷ به بعد در جریان است با سرعت زیادتری ادامه یابد و به پایان برسد.

نامه دفتر مخصوص شاهنشاهی

جناب آقای شجاع الدین شفا مدیر عامل کتابخانه پهلوی

و مدیر کل کنگره جهانی ایران شناسان

پایان موفقیت آمیز کار کنگره جهانی ایران شناسان در تهران و اعلام تشکیل اتحادیه بین المللی ایران شناسان که در آینده اداره آن با کتابخانه سلطنتی پهلوی خواهد بود، مایه خرسندی خاطر خطیر شاهنشاه آریا مهر گردید. مقرر فرمودند مراتب تقدیر خاطر خاص ملوکانه توسط مدیر عامل کتابخانه پهلوی بکلیه دانشمندانی که از کشورهای مختلف جهان در کنگره جهانی تهران شرکت کرده اند از بابت همکاری مؤثر و پرازش ایشان در امر تدوین جامع ایران ابلاغ گردد. همچنین مقرر فرمودند که مراتب رضامندی خاطر خطیر همایونی باعضای ایرانی کنگره و شورای فرهنگی سلطنتی و دانشگاه تهران و کلیه سازمانهای دولتی و ملی که در امر برگزاری شایسته این مجمع بزرگ علمی شرکت داشته اند ابلاغ شود.

رئیس دفتر مخصوص شاهنشاهی